

A. JUUBELI NR

SISU: „Iloli“ 5-ndaks tähispäevaks — K. Lipping. / Lahkujalt — Üks XIII lennust. / Tartu Kaub. kooli X lend — P.-lin. / Emale — Lulli. / Kindr. Aleksander Tõnissoni 60. a. sünnipäevaks — H. Tammur. / Vabadussõja sangari jutul — M. P. ja S. N. / Albert Pertmann † — Kari Kriegerberg. / Viis aastat „Ilolit“ — M. P. ja A. H. / Unustet lehekülk — A. Aaser / Lindude saarelt — H. J. / Läbi lainete — L. Soonvald / Kollektiivvikikud. — Roosiristlane ja Homo sum / TKG XIII lend. / TKG X lend. / Vastused „Iloli“ nr. 3 esinenud küsimustele. / „Iloli“ nr. 2 — 1934. — M. Park. / Kooli elu.

Kirjanduslik kohus.

Nimetatud suuriritusega tuli toime Humanitaarring laupäeval, 6. aprillil.

Kohus algas kl. 17.

Süüaluseks oli Dostojevski „Kuritöö ja karistuse“ päätegelane Raskolnikov, keda süüdistati õdede Aljona ja Lisaveta tapmises. Raskolnikovi kehas tas ksv. U. Laur.

Kohtu koosseisu kuulusid õpet H. Jänes, õpet A. Viirmaa ja ksv. A. Kose, protokollis ksv. M. Tõnisson.

Prokuröridena esinesid ksv. A. Karoles ja ksv. H. Mandel, kaitsjana ksv. H. Tammur.

Tunnistajaid oli üles antud kaitsja poolt 8 ja prokuröride poolt 12. Kõik olid kohal. Eksperdina andis tunnistust ksv. A. Aaser. Tunnistajast esines pikema seletusega Soonja Marmelaadova, tuues ette süütegu pehmeid asjaolusid.

Pääle tunnistajate ülekuulamist järgnesid poolte vaidlused. Eriti hästi koostatud süüdistuskõnega esines prokurör A. Karoles, veendes kuulajaskonda selles, et kaebealune väärleb tõesti prokuröri poolt nõutud karistust — 15 aastat sunnitööd.

Vandekohtunikkuude nõukogu üksmeelne otsus oli: kaebealune on süüdi.

Otsust tehes kohus võttis siiski arvesse ka mõningaid kaitsja H. Tammuri poolt ettetoodud pehmeid asjaolusid ning vastavalt sellele vähendas prokuröri poolt nõutud karistust kolme aasta võrra.

Lõppotsus: Kaebealune Raskolnikov mõisteti 12 aastaks sunnitööle.

Üldiselt kohus õnnestus hästi. Eriti efektse mulje jättis moment millal „vangivalvurite“ vahel sisse toodi kaebealune, käed raudades. Jube dusega vaadati asitõendusena kohtusse toodud kirvest, millega toimus tapmine.

Osavõtjad oli 125-e ümber.

Kohus lõppes kl. 20.

Isamaaline õhtu korraldati

Maailmavaatelse ja Käitumisringi poolt 30. märtsil, mida õpilased suurel hulgal jälgisid. Avalikõnes ksv. M. Park rõhutas õhtu tähtsust. Sellele järgnes muusikaringi koori vastavasisulisi ettekandeid. Järgnesid deklamatsioon ksv. B. Ra-

tassepalt ja laulusoolo ksv. M. Tõnissonilt. Viimase punktina oli eeskavas õhtu tuumakam ja huvitavam osa referaat õpet. ltn. A. Tannialt, teemal: „Meie riikliku julgeoleku alused“. Kõneleja selgitas ajalooliselt, et mitte ainult rahva arvuline rohkus ei kindlusta ta julgeolekut, vaid kõigepeält rahva moraalne jõud ja vastast üleolek, millele järgneb relvastus ja arvuline jõud. Kujuka näitena esitas kõneleja lõpuks valguspilte vabadussõjast ühes selgitavate märkustega. Referaati jälgiti kogu aeg õpilaste poolt suure huviga. Lõppsõna ütles ksv. H. Mandel. Sõnalisele eeskavale järgnes seltskondlik osa.

Võõrsõnade seletusi.

defileerima — ülemusest üksikult vastavate auavaldustega mööduma paraadil või vaatusel.

denatsionaliseerima — kellegi rahvuslikku meelsust või omapära kaotama.

eksaktne — täpne.

ideoloogia — õpetus ideedest.

intuitiivne — kaemuslik, tunnetuslik, vaimses kaemuses haaratav, mitte aga otsuste järelduste või abstraktsioonide kaudu saavutatud.

irreaalsus — ebatõelisus.

panslavism — kõik-slaavsus, mis igatseb kõigi slaavi rahvaste ühendamist ühte riiki.

poleemika — avalik vaidlus, sulesõda.

rehabiliteerima — kaotatud au ja õigusi tagastama, tagasi andma.

taktiline — kavakindel; peenetundeline.

A. K.

Vaidlus-koosolek.

Tartu keskkoolide usulis-eetilisingide kordaldis korraldas kolmap. 10. apr. kl. 18 Kommertsgümn. ruumes vaidlus-koosoleku.

Referereeris praost H. Põld teemal „Kuidas mõista piiblit“. Referaadist selgus, et piiblit ei saa seletada mingisuguste usuliste nähetega ega usukommetega, vaid piiblit peab ja saab seletada piibli endaga.

Järgnesid vaidlused.

Koosolek lõppes koraaliga.

Osavõtjaid oli 25-e ümber.

I L O L I

Tallinna Linn
Keskraamatukog

TARTU KOMMERTSGÜMNAASIUMI KESKKOOLI JA KAUBANDUSKOOLI AJAKIRI

V aastakäik

16. mai 1935

Nr 6

„Iloli“ 5-ndaks tähispäevaks.

Viis aastat on „Iloli“ viljelnud isetegevuse vaimset aatepõldu, tiivustades õpilaste teotsemistahet ja võistluskihku. Valgustava tuletoojana on ta päikesepaistet kallanud noorte hingesse ja sidunud õpilasi ühiseks pereks. Nooruslikud mõtteväljatused, taevani tõusvad paleused, merisügavuslikku õrnust hõõguvad tunded ja mäkketõusust põlevad mõtted on kandunud „Iloli“ veergudelt südamest südamesse ning sundinud ühiselt mõtlema ja tundma. Laiaulatuslikud üritused on ikka idanema hakanud „Iloli“ lehekülgedel. Siit on kuulutatud kadu vanale ning hääbuvale ja saadud ergutust, teraslikku tarmu ka siis, kui mõnigi ettevõtte ähvardas paratamatult nurjuda, tuhaks variseda.

„Iloli“ kujutab tulevikku paremana, kaunimana olevikust. Nii on see õige. Pessimism, skepsis ja kahtlev targutlemine ei vii kedagi edasi.

Väsimatult ning sihikindlalt on „Iloli“ seni töötanud. Tema kangelaslikud otsingud on andnud tagajärgi isegi praegusel majanduslikult raskel ajal. Iga aastaga võib märkida sisulise ja kunstilise

taseme tunduvat tõusu. Kõige selle kõrval soliidne välimus, laitmatud klišeed ja hää paber seovad lahutamata sõbrana lugejat. Ajakirja toimetus on hakanud tunduvalt suuremat rõhku panema väljaannete esteetilisele küljele ning sisu mitmekesisusele. Igatahes praegusel kujul peaks ajakiri nõudlikumatki kirjandusmaitsjat rahuldama.

„Iloli“ eesmärk on olla terve õpilaskonna ja vilistlaspere häälekandjaks. Ta tahab õpetada noori rakuva silbiga, sõnarelvaga tulistama. Eks ole selles ilusat ning kõrget. Seda jõuvärvingut, mida vajab iga noor enese väljendamiseks ja teiste tundma-õppimiseks.

Ja mida pakub „Iloli“ siis vilistlasile? Võisin sellele küsimusele alles pääle kooli lõpetamist vastata, kui ühel õhtul võtsin raamatukapist „Iloli“ numbri ja seda lugesin. Sirvides ajakirja meenus tahtmatult kirjanik H. Visnapuu luuletis ning südamesse jäid helisema sõnad:

„Võib elu veel mind siia-sinna pildu, mul jäänud noorusest üits ränikild.“

K. Lipping,
„Iloli“ end. tegevtoimetaja.

Lahkujalt.

Taas saabunud kevad... Samal ajal, kui avanevad aaretekambrid, milles peitub kevad, ilu, avab meie koolgi oma ukseid elurõõmsale XIII lennule, noortele, kelle südameist hoovab noorustuld. Soovime, et valitseks nende noorte südames igavene kevad, et lahku mine omade keskel tundmatuile teile ei tumestaks seda kevadist helgust.

Meenub aeg, millal tillukeste tüdrukute ja poistena esmakordselt astusime üle keskkooliläve siia nii öelda teise kodusse. Arglikud pilgud ja kohmetus olid tunnuseiks esmakordselt ilmunuile. Tundus esialgu võõrastavana nii suur ja lärmikas pere. Uskumatuna paistis tunda end siin niipea kodusena. Kuid vaevalt pooleaastase koosveetmisega tundisime juba kindlasti seotud olevat üksteisega ja haridustemplita, mille igäüks meist valinud. Väikeses südames peitus igal vaid sama soov — edasi esialgu seatud eesmärgile!

Kuigi nii paljud meie ridadest on langenud välja, maha jäänud, ent meie ei saa peatuda, et oo-

data neid. Meid valdab vaid kahjutunne, kuid liigume edasi elu ja püüete kiires tempos. Leian, nii on õige, edasi, tuli hingelised noored, ärge murduge, ärge jääge peatuma iga näilise raskuse ees! Nii! Selles suunas oleme võidelnud viis aastat üheskoos, võitnud raskused. Kuid raskused on vaid näilised. Oleme võidutähistena omandanud lõpumärgid ja teadmised! Rakendagem need teadmised, nii vähesed kui nad ka on, tõhe oma kaasinimeste ja isamaa hüveks. Vahest tuleb aeg, millal suudame osaliseltki tasuda vaeva oma kasvatajaile sel teel, et saame töökaiks ja ausaiks ühiskonna-liikmeiks.

Igäüks meist suudab ju seda! Seni kui me pole saavutanud midagi suurt, meenutagem tänutundes oma heategijaid. Ühtlasi parimad soovid järelejääjaile.

Noored, kes me kuulunud ühisesse perre viie aasta kestel, püüdke säilitada neid sõbralikke sidemeid ja ühtekuuluvustunnet.

Olgu meie lahkumine veel kord jällenägemine II N. p. kl. 18 1940!

Üks XIII lennust.

Tartu Kaub.-kooli X lend.

See oli kolm aastat tagasi, kui astusime esimest korda üle Kaubanduskooli läve. Olime siis 45-kesi — 10 poissi ja 35 tüdrukut. Häbenesime üksteist, ei julgenud pinginaabriga juttu alustada.

Vaimustatud klassijuhataja sütitavatest sõnadest, väljusime „stardist“, et kolme aasta pärast jõuda „finišisse“. Kuid 45-st rühkivast noorest saavutas eesmärgi vaid 25, — teised ei suutnud tempole vastu pidada ja olid sunnitud maha jääma. Kolm pikka aastat inimelu ilusamast ajast oleme veetnud siin

hallide, ajajooksul nii koduseks saanud kooliseinte vahel. Selle aja kestel, olgugi et see pole just pikk, oleme üle elanud palju päevi, nii lõbusaid, ent siiski ka kurbi. Ja kahtlemata, ilusamad mälestused meie monotoonsest elust jäävad sinust — kool. Kahju on lahkuda ja vastu minna tundmatule tulevikule. Välja lennates lohutame endid teadmiseaga, et oleme koolist omandanud kõik, mida see on suutnud pakkuda. Viime enestega kaasa mälestusi koolisõsaraist ja -veljedest. Teie aga, õpetajaspere,

võtke vastu meie südamlik tänu nähtud vaeva eest!

Lahkunud, me läheme laiali igasse ilmakaarde, hakkame rajama ise endile teed ellu; ent tuletagem siis meelde ka antud lubadust — tulla kord külla koolile . . .

Oleme X lend — juubelilend . . .
Taas tuleme sulle külla 1938. a. 1. mail kl. 17, et värskendada mälestusi koolipõlvest ja sinust, me vana koolimaja Fortuna tänaval . . .

P.—lin.

TKG-i 1935. a. abiturientid (XIII lend).

I rida: I. Vipper, L. Soonvald, L. Akkaja, S. Antson, E. Kauts, L. Kristelstein, J. Viese, H. Kõdar, L. Rebane, A. Teppan. II rida: L. Tobias, L. Parmo, S. Reevits, L. Maser, õpet. H. Jänes, A. Kivi, E. Krahn, L. Kuslap, H. Tammur (õpilaskonna vanem), A. Aaser, E. Saar. III rida: S. Ivanson, M. Sikka, E. Nui, F. Kask, M. Mägi, S. Liiv, H. Mets, H. Sõber, L. Makkar, L. Janits, L. Martinson. IV rida: H. Inn, A. Lage, E. Raudsepp, O. Kister, L. Klassen. H. Pihlik, L. Kõve, E. Markvart, S. Nieländer, M. Truus, J. Sorgus. V rida: M. Park, E. Aben, O. Rosenberg, A. Kose, A. Karoles, A. E. Seiman, A. Hagel, L. M. Konsa, M. Krootman.

Emale.

Õitelumes valgena su haul
Õitseb sirel, kahvatu kui kuu.
Emake, siin õitsnud ta ju kaua,
kaua üle sinu tumma suu.

Mälestuseks tõin ta sul kord mina;
mõtlesin, kui lill sa olid ka.
Surm su murdis nagu sügis lilled,
mind su järel jättis leinama.

Ilmas hulkurina rändan mina,
süda koltund, külm mul rinna sees.
Mulla alt su õrnust ihkan taga,
rahu pole leidnud kuskilt veel.

Sinu mälestusel võin vaid nutta,
Ei su häädest unustada või.
Emake, mind ilmast hüüdma tõtta,
oma juurde ülesse mind vii!

Lulli.

Kindr. Aleksander Tõnissoni 60-ne a. sünnipäevaks.

Õnnelik on see rahvas, kellel on palju raugematut energiat, mida ta omab suurte meeste või teguvõimsate inimpõlvede näol. Need on, kelle kaudu loodus oma huldusest saadab rahvale harvu kingitusi; need on kalevid, kes tule-

Kindral A. Tõnisson.

vad koju „oma rahval' õnne tooma, tema põlve uueks looma ...“

Meie rahva üheks sääraseks kangelseks, kelle osaks oli tulla oma suurele kohusetäitmisele siis, kui rahvas vajas otsustavasse võitlusesse viijaid, oli kindral A. Tõnisson, kes pühitses äsja oma 60. a. hällipäeva.

Juubilar sündis 5. IV 1875. a. Tartumaal Härjanurme v. talupere-mehe pojana. Maailmasõjast võttis ta osa pataljoni ülemana ja

polguülema abina. Pääle Vene 1917. a. revolutsiooni puhkemist tuli ta kodumaale, kus formeeris 1. Eesti Jalaväe-polgu. Vabadussõja kestel sattus ta kaks korda vanggi enamlaste kätte, mõisteti juba surma, kuid pääses otsuse täidesaatmisest ja vabanes Bresti rahulepingu põhjal.

Hiljem oli hr. Tõnisson sunnitud põgenema Saksa okupatsioonivõimude eest Socme, kust tagasi tuli Eesti Ajutise Valitsuse võimule pääsemisel 1918. a. talvel.

Sellest ajast alates töötas juubilar 1. diviisi ülemana kogu Vabadussõja kestes, oli hiljem sõjaministriks ja töötas siis jälle 1. diviisi ülemana.

Praegu näitab väsimatu töomes oma lõppematut energiat Tartu linnapää kohal.

Noorest tuli hingelisest väejuhist on üle käinud pikad aastad tööd ja eluvõitlusi. Võitlused on tõmmanud tihedamaks näojooned. Süda on tõmbunud ehk karmimaks mõnegi ülekohtu pärast, mida elu on toonud. Aga olgu talle tasuks see teadmine, et tema suurt tööd me riigi ja rahva saatusel määratseb ja hindab kõrgelt iga Eesti kodanik.

Nüüd, tema juubelpäeval, tuletagu kogu me rahvas austuses meelde seda meest, kes on üks neist meestest, kellede kätte me 19 aasta eest usaldasime oma isade ja vendade elu ning tuleviku ja kes väärised seda usaldust ja muutsid eestlaste unistuslikumad lootused tõsi-ajadeks ning andsid rahvale võimaluse vabalt ja rippumatult juhtida ja valitseda oma riiki.

H. Tammur.

Vabadussõja sangari jutul.

Päikesepaistelisel õhtupoolikul siirdume vaikselt tänavale, et üles otsida meie vabadussõja kangelase ja kodulinna pää kindral A. Tõnisson'i elukohta. Läheme suure valge maja trepist üles kolmandale korrale, kus asubki kindrali korter. Helistamise järele avab ukse linnapää abikaasa,

kindral. Nüüd kaldub jutt linnapääametile. „Linnapääamet meeldib mulle väga,“ seletab lahkesti hr. kindral, „on väga huvitav töö. Aasta tagasi määrati mind mu praegusele kohale. Ei võtnud seda kohta loorberite pärast. Loorberid pole ma kunagi lõiganud. Loorberid näen

TKK-i 1935. a lõpetajad (X lend).

I rida: L. Tammerman, L. Kübar, S. Sirel, O. Praks, L. Sika. II rida: E. Ehvert, L. Laurson, E. Wulf, T. Stroom, hr. õpet. E. Ahas, K. Einberg, L. Hunt, A. Jaanson. III rida: A. Matzman, A. Hanni, V. Priks, L. Laar, S. Umarik, H. Kõiv, S. Lampe, L. Jõesaar. IV rida: E. Jerkovits, E. Simon, O. Kirves, J. Ivane, P. Naulin.

kes meid lahkesti juhatab mugavasse vastuvõtutuppa, mille seinu kaunistavad meie riigitegelaste ja mõnede välismaa sõjaväelaste pildid. Peagi saabub hr. kindral. Teretame ja ütleva tuleku põhjuse. Ulatame kindralile paar „Iloli“ numbrit, mida ta kohe hakkab silmitsema. Kindralile meeldib meie ajakiri. Ütleb, et ka tema oma koolipõlves on toimetanud õpilaste ajakirja. Küsime hr. linnapäält, kuidas tema suhtub õpilaste isetegevusse. „Ei ole saanud sellesse asjasse süveneda. Olen lühikest aega Tartus ja õieti ei kuulugi kooliasjad otseselt minu ametialasse,“ vastab

maal oma talu kasvuhoones, kus mul on 10 puud. Tartu linnapea koht meeldis mulle seepärast, et ta peidab endas 90% hädaohtu. Ja Tartu on ju ikkagi mu kodumaakonna linn ja sellepärast on siin huvitav töötada. Aasta eest arvasid mitmed, et nüüd jooksevad Tartu linna asjad rappa, kuid nüüd, millal olen üle aasta linnapää olnud, on Tartu linn ikka oma kohal.“ Edasi räägime härra kindraliga Tartu linna hääkorrast. Jõuame üksmeelselt otsusele, et Tartu tänavad on väga tolmused. Linnapää arvates ei ole tolmust vabanemine kerge. — „Tartu linn on juba 900

aastat vana ja siin on alati olnud tolmu... Tolmust vabanemiseks peab tänavad ümber sillutama, mis nõuab palju kulusid. Et Tartut tolmust puhastada, et teda üldse ilusasti korda seada, selleks peab olema Metuusala eluiga," räägib kindral humoorikalt. Härra kindral peab Tartut ilusaks linnaks, kuid linna hääkorra eest olevat vähe hoolt kantud. Narva ja Pärnu olevat end palju rohkem korraldanud. Eriti kiidab kindral Tallinna, mis olevat oma korra suhtes Helsingile täiesti järele jõudnud ja edaspidi võivat muutuda Baltimaade pärliks. Ka Tartust võiks saada ilus linn, kuid tartlased on enesest väga hääs arvamisest ja puhkavad loorberitel. Linnapäa meenutab loo ühest leivapätsist. Nimelt olid kord möödunud suvel kõik linnapääd Võrus koos ja sääl oli tekkinud vaidlus küsimuse üle, missuguse linna leib on kõige parem. Viljandi linnapäa olnud kindel, et tema linna leib on parim ja saatnud hiljem oma väite tõestuseks igale kolleegile, ka kindral Tõnissonile, pätsi leiba. Tartlased, sellest kuulda saanud, olnud pahased, et nende linnapäa pole oma leiba küllaldaselt kiitnud. Kuid kindrali arvates peaksid tartlased end just vähem kiitma ja rohkem eesmärke saavutama.

„Kui ma ühe protsendigi oma kavatsustest Tartu linna hääks suudan täita, on ka hää," ütleb kindral. Arvame aga omapoolt, et härra kindral on juba teinud ja teeb tulevikus palju tööd meie kodulinna kasuks.

Oleme huvitatud härra kindrali tegevusest vabadussõjas, kuid tal on vähe aega, kuna peab minema koosolekule. „Sellest on nii palju jutustada, et kulub vähemalt tund aega. Vahest tulete mulle külla teinekord, kui on rohkem aega. Siis jutustan Teile mõned huvitavad juhtumused sõjast. Mulle meeldib Teie ajakiri väga ja tahan häämeelega selle jaoks midagi jutustada. Näitan Teile siis ka, mida ma olen Tartu linna hääks teinud..."

Härra linnapäa on suur piltide sõber. Tal on neist mahukad ja hästikorraldatud kogud maitsekate albumite näol. Näitab meilegi ühte. Sääl on ülesvõtted korraldatud haruldaselt maitsekalt. Iga lehekülge sisaldab üksikuid momenti teatud sündmusist ja on varustatud kindrali kaligraafilise käekirjaga.

Siis lahkume, kuulates veel kord meeldivat kuset paari nädala pärast uuesti härra linnapääd külastada ja viies kaasa parima mulje huvitavast, huumorikast ja optimistlikust kindralist.

M. P. ja S. N.

Albert Pertmann †.

Vennake, kes mullas on,
on mulla laps,
nii väike kodu ja rist —
Siin — sääl on elu kesk rändavaid südame haudu,
siin — sääl on helin kesk kõlisevaid raudu —
See muld meid armastab vist.

E. Enno.

Neljandat korda juba tabas surmavikat meie õpilasperet väikeste vaheagade järgi ja üha valusamate, üha

sügavamale tungivate haavadega. Nüüd, just enne viimase veerandi algust, 25. aprillil, lahkus meist kõigile nii ootamatult kallis ksv. ja sõber Albert Pertmann.

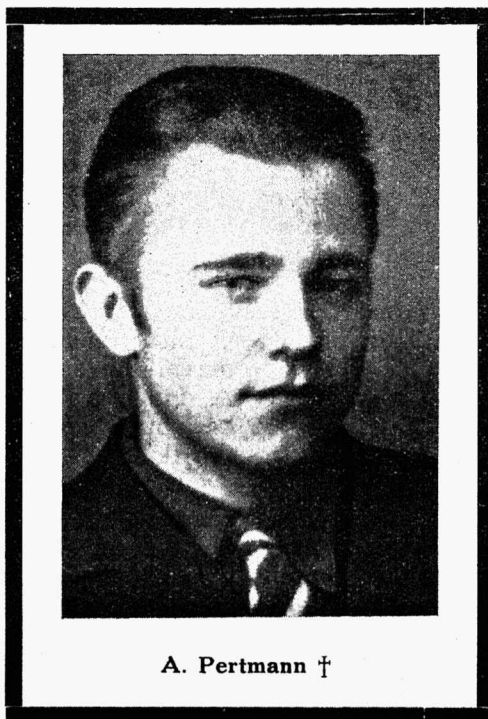
Mälestus Sinust, oo Albu, on nii hell mulle...

Viis aastat tagasi, kui lahkusime VI algkoolist, Sa tahtsid saada arstiks. Läksidki seepärast Reaalkooli, et õppida sääl tarvilikku ladina keelt. Kutsusid mindki, aga kui ma kind-

lalt eitasin — jäid nagu kurvaks. „Noh, küll me kord jälle saame kokku,“ ütlesid, ja see ennustus täitus kiiremini, kui me loota julgesime. Juba poole aasta pärast ma järgnesin Sulle. Kui sündis Poeglastegümnaasium, tundsimis saäl endid mõlemad võõrainana. Nüüd järgnesid Sa

Sulle vaikselt, arglikult, et viimast korda sosistada Sulle avameelsemaid, südamlikemaid kahetsusi.

Siin rivistusid meie read ainult Sinu auks. Süttisid koolimajas künnlad Su viimseks mälestuseks. Viimne koraal kõlas ainuüksi Sulle, siis krabises muld — ja nüüd on su koht

A. Pertmann †

mulle ja Kommertsgümnaasiumi peresulatas meid endasse, nii et Sa veel hiljuti ütlesid: „Kas lõpetan Kommertsi, või ei lähe ma üldse enam kooli!“

Nüüd Sa ei käi enam koolis...

Kesk kahekordset kevadet Sa lahkusid, jättes vaid kibeda kurbuse me südameisse. Lahkusid nii ootamatult, nii äkki, et ei tahtnud uskuda seda siiski, kui nägin Su korjust sargas. Künnalde valgusel Sa lamasid, näol naeratus, nagu tahtes öelda: „Vaadake tulevikku! Olevik, see on sama hää kui minevik, millest säiluvad ainult mälestused.“ Ja me lähenesime

jäädavalt tühi meie keskel. Ei keegi meist pole võimeline teda täitma. Sa olid, aga nüüd ei ole Sind enam! Meie oleme, aga pea ei ole meistki enam kõiki...

Oo, Albu, valusalt haaras Su surm me südameid. Häameelega näeksime Sind veel, aga Sa ei tule enam tagasi. Ei tule enam, et saada hingearstiks — pastoriks, nagu kavatsesid, sest nüüd Sa oled üle kõigest maisest...

Olgu parimad soovid Su saatjaiks pikal manala teel, nii nagu vaevailisel eluteel saadavad meid, järgijäänuid, parimad mälestused Sinust.

Karl Kriegerberg.

Viis aastat „Ilolit“.

Käesoleval kevadel pühitseb meie õpilaskonna häälekandja „Iloli“ oma 5. juubelit. Viis aastat on iseenesest lühike aeg, kuid meie oludes on see küllaltki pikk. Selle aja jooksul on „Iloli“ järjekindlalt arenenud ja omab nüüd tähtsat ja asendamatu kohta meie õpilaskonna isetegevuses. „Iloli“ möödunud lehekülgedelt peegelduvad kõik õpilaskonna mured ja rõõmud, meie isetegevuse saavutised ja tagajärjed. „Iloli“ on alati oma lugejaid õhutanud ärksamale tööle õpilaskonna isetegevuses, on andnud juhtnööre teotsemiseks ja selgitanud noorsootegevuse tähtsust. Ja sellel töö on tagajärgi olnud. „Iloli“ tähispäeval on meil kõigil seepärast põhjust rõõmu tunda ja heita pilku meie ühise häälekandja minevikku.

1930. a. kevadel tuli rühm meie kooli õpilasi, esotsas endise emakeele õpetaja K. Mihklaga, tolleaegse õpilaskonnavanema V. Toomiga ja energilise tegevusjuhi V. Mandliga mõttele asutada kooli ajakiri. See mõte leidis elavat vastukaja kooli juhatuselt ja õpilased suhtusid algatusse suure huviga. Elavust tekitas õpilaste ajakirja nime valimine. Pikade kaalutluste järgi sai praegune ilusakõlaline nimi „Iloli“ õpilaskonnas enamuse, kuigi osa õpilasi pooldas nimetust „Noorte vallast“. Esimene number ilmus 26. mail 1930. a. See number on suurekaustaline, sisult mitmekesine ja huvitav, sisaldades novelleti „Saareköstri Herta“, artikleid noorsoo isetegevusest ja reklaamist, luuletisi ja matkakirjeldisi Soomest ja Alatskivilt jne.

Viie aasta jooksul on „Ilolit“ ilmunud 24 numbrit. Kõige rohkem on ilmunud 1933./34. õppeaastal (7 numbrit) ja kõige vähem 1930./31. õppeaastal (3 numbrit). Viie aasta „Iloli“ lehekülgede arv on 506.

„Iloli“ toimetuse koosseis on olnud vahelduv ja mitmekesine. Siin on töötanud palju õppureid. Ajakirja vastutavaks ja päätoimetajaks oli

1930.—1933. a. kevadeni õpet. K. Mihkla ja 1933. a. sügisest praeguseni õpet. H. Jänes. Kunstilise nõuandjana on teotsenud õpet. E. Ahas ja majandusjuhina õpet. Ed. Moss. 1933. a. sügistest alates on keeleliseks nõuandjaks õpet. L. Kuusler ja talituse juhiks hr. K. Väärssi. Tegevtoimetajaid on olnud viis: V. Mandel toimetab neli numbrit 1930.—1934. a. kevadeni, kogusummas 65 lk. Järgmiseks tegevtoimetajaks oli A. Juks, kes toimetab ühe numbri 1931. a. sügisel (16 lk.). 1932. a. algusest kuni 1933. a. kevadeni teotses tegevtoimetajana K. Lipping, toimetades 8 numbrit (176 lk.). 1933./34. õ. a. oli tegevtoimetajaks M. Park, kelle ajal ilmus „Ilolit“ 7 numbrit (152 lk.). Käesoleval õppeaastal on tegevtoimetajaks A. Hagel ja abitoimetajaks J. Virks, kes on siiani toimetanud 4 numbrit (96 lk.).

Toimetuse sekretäridena on teotseenud: H. Torn, A. Tonska, H. Peets, A. Koorm, A. Pruuvil, A. Hagel, I. Lockenberg ja M. Tõnisson.

Laekureiks on olnud: H. Laas, H. Neider, E. Ronk, Ed. Maaser, A. Hagel, H. Paabo (†) ja E. Allik.

„Iloli“ kaastöölise arv on olnud väga suur. Viie aasta jooksul on siin töödega esinenud enam kui 90 autorit. Õpilaste kõrval on kirjutiisi ka õpetajatelt ja vilistlasilt. Isegi mitmed kirjanikud ja teadusemehed on saatnud oma ridu „Iloli“le“. Nii on saatnud „Iloli“le“ oma pühendusi ja luuletusi O. Luts, prof. G. Suits, Joh. Barbarus, R. Janno, M. Under, prof. M. J. Eisen, mag. E. Päss ja dr. Leesment. Kõige rohkem töid on „Iloli“le“ kirjutanud õp. H. Jänes, kelle sulest on ilmunud „Ilolis“ 20 tööd. Järgnevad M. Park (15 t.); K. Lipping (13 t.); S. Nieländer (11 t.); K. Kriegerberg (10 t.); H. Tammur (9 t.); F. Kuhlbach (8 t.); K. Mihkla (8 t.); A. Tonska (7 t.); L. Kostabi (7 t.); M. Tõnisson (7 t.); A. Karin (6 t.); M. Ratnik (6 t.); V. Mikkelsaar (6 t.)

ja A. Puutsa (6 tööd). Teised autorid on kirjutanud vähem. Kõige rohkem on teinud kaastööd praegused XIII lennu abiturientid ja endised XI lennu õpilased.

„Ilolis“ on ilmunud kirjutisi väga mitmesuguseilt aladelt. Siin on leidnud avaldamist ilukirjanduslikud katsed: jutustised, luuletised, novelletid, laastud, matkakirjeldised, näidendid, vested jne. Selle kõrval võime „Iloli“ lehekülgedelt leida ka rohkeid artikleid noorsooliikumisest, kehakultuurist, matkamisest, rahvusaatest, hõimlusest, karskusest, keeleuuendusest jne., kirjandusearvustisi, pühendusi, kirjutisi meie vaimutegelaste elust ja tööst jne. Koolielu nurk on püüdnud anda ülevaadet õpilaskonna isetegevusest, mille kaudu saame täieliku ülevaate meie õpilaskonna isetegevusest möödunud viie aasta jooksul.

Kahe pikema novelletiga on esinenud Enn Kõrgerahu „Saareköstri Herta“ (nr. 1 — 1930) ja „Ah sina Endler küll“ (nr. 2 — 1930). Need on viimistletud ja stiiliküpsed ning vormilt hästiõnnestunud. Kõige rohkem lühemaid jutustisi on kirjutanud S. Nieländer (Hirve Varik), kes käsitleb oma töödes peamiselt lapsepõlve ja koolivaheaega.

S. Nieländer'i stiil on võrdlemisi lihtne, ta jutustused on sisult köitvad. Luuletistest on parimad L. Rips'i, L. Kostabi, K. Lipping'u ja V. Mikkelsaar'e katsed. Ripsi luuletiste voores peitub nende meeleolude intensiivsuses ning võlvuses. L. Rips on nukrutsev lüürik. Lugeses näit. tema luuletist „Sügis“ (nr. 1 — 1931. a.) kerkib silme ette tahtmatult karm sügisilm ja ühes sellega kaduv inimhing.

Artikleid noorsooliikumisest on kirjutanud A. Tonska, M. Ratnik ja M. Park. Kehakultuuri üle on sõna võtnud K. Lipping ja H. Jänes. Rahvus- ja hõimuküsimuste üle on kirjutanud V. Tubina, H. Jänese, H. Tamhuri ja M. Pargi sulest. Matkakirjeldisi, mida on ilmunud „Ilolis“ õige

rohkesti, on enim avaldanud H. Jänes, kelle kirjutatud matkakirjeldised on nauditavamaid ja loetavamaid palasid „Ilolis“. Lihtsalt ja kaasakiskuvalt oskab ta kujutada maastikku ja meisterlikult kirjeldada rahva elu. Mõnuga loed tema matkamuljeid Soomest, Saaremaalt, Ungarist ja Itaaliast. Matkakirjeldustest ei saa mainimata jätta veel „Matkalt Alatskivile“, Enn Kõrgerahu „Vallinkoski“ ja „Muljeid“, milliseid tuleb ka lugeda parimate tööde hulka. Hästiõnnestunud töö on ka E. Alliku „Kui kevad kutsub...“

Kirjandusarvustisi on kirjutanud H. Jänes, K. Kriegerberg (Roosiristlane), M. Park, K. Lipping. Peab nentima, et arvustised on võrdlemisi põhjalikud ja ülevaatlikud ning käsitlevad tähtsamaid kirjandusteoseid.

Ajakirja esteetilisele küljele on viimasel ajal suurt rõhku pandud. Kaaned on soliidsed ja värvilised, sisus rohkesti pilte ja karikatuure. Karikatuure ilmus eriti rohkesti 1933./34. õ. a. Kõige rohkem karikatuure on teinud Ed. Maaser, kelles leidub sel alal palju annet. Pääle selle on veel ilmunud A. Juksi ja L. Rumbi karikatuure. Ajakirja kunstilise külje eest hoolitsemisel on osutanud suurt huvi ja vaeva õpet. E. Ahas.

Möödunud aastate jooksul on „Iloli“ tulnud võidelda küllaltki suurte raskustega. Eriti palju muret on teinud toimetusele ajakirja majanduslik külg. Kuid kõigist raskustest on õpetajate ja õpilaste ühisel kaasabil üle saadud ja „Iloli“ tähispäeval võivad kõik tema sõbrad rahuldustundega vaadata tagasi tehtud tööle. Eriti palju vaeva „Iloli“ majandusliku külje eest hoolitsemisel on näinud majandusjuht õpet. E. Moss ja hr. K. Väärssi.

Jäägu „Iloli“ ka tulevikus meie õpilaskonna lemmikuks ja häälekandjaks, noorustule sütitajaks ja vaimustajaks. Ohutagu ta üha meie õpilaskonda isetegevusele ja selgitagu kaudimaid sihte, et ei kustuks iialgi hele aatetuluks meie õpilaskonnast.

M. P. ja A. H.

Unustet lehekülg.

*Kui kaunis on tallata vanu teid,
kui kaunis neid meelestada!
Taas otsida uusi — avaramaid —
clamust mõnda jäädvustada —,
siis unustushõlma poetada. —*

*Me clu kui ununev lehekülg
Aegaderaamatus suures;
üksainus igatsus, janunev kirg,
üksainus lootuste — ihade mäng
ja — unustustuli ta neelab!*

*Jääd järgi vaid mälestuslehekülg
elatud clu üle . . .
Veel viimaseid samme komistab jalg —,
ning naeratab väsinule
vaid haigutav haua süli . . .*

A. Aaser.

Lindude-saarelt.

Kaugel Saaremaa läänerrannikul, vabades läänetuultes ja -voogudes asetseb kuulus lindueriik Vilsandi. See koosneb mitmeist saartest ja saarekestest. Suurimal neist asub kõrge ja sihvakas tuletorn, mis oma kaugelungivate valguskiirtega öösi ja valendava koguga päeval on juhiks ning hoiatuseks kõigile ulgumerel sõitvaile laevule, et nad hoiduksid eemale kariderohkest Vilsandi merest. Samuti on see torn meelitavaks kutsujaks tuhandele lindudele, kui nad rühivad kaugelt üle merede ja maade oma sünnimaa, oma saarekete poole.

Vilsandi emasaare lähedal läänerrannal asuvad tõelised linnusaared „Vaikad“. Siin on Vilsandi kapteni A. Thom'i poolt juba 1909. a. asutatud lindude vabariik, kus teostatakse linnukaitset. Selle tagajärjel on linnud hakanud siin jõudsasti sigima. On tulnud juurde palju uusi linnuliike. Neid on siin nüüd nii rohkesti, et uustulnukal kulub palju aega, enne kui ta suudab muretseda endale ülevaadet neist lindudest. Tähtsamad Vaigaste linnud on mitmesugused kajakate liigi: türid, nahad, tõmmuvaerad, tuttvardid, kosklad, meriskid, tildrid jt. Vaikad otsesid kubisevad lindudest. Kui ligi-

neda paadiga neile laidudele, siis tõstavad linnud kisa ja püüavad põgeneda inimese eest. Liikumine saartel on hädaohtlik, eriti haudumise hooaegadel. Lindude munad on nii sarnased oma ümbrusega, et kergesti võid astuda neile pääle.

*

Palju huvitavat teab linnuriigi kuningas V. Thom rääkida oma kaitsealustest. Ta on põhjalikult tundma õppinud nende elu oma pikaajaliste tähelepanekute põhjal.

Ta jutustab meile suurtest uhketest merikajakatest, kes on siin nagu valitsejaks teiste lindude üle. Nad on varustatud suure jõu ja osavusega. Nad võivad hästi ujuda merevoogudes, joosta kiiresti kuival maal ja lennata meisterlikult tuules ja tormis. Tormi näivadki nad armastavat. Kui meri käib kõvasti ja puhub lõõtsuv läänetuul, siis lendlevad nad kisades kõrgel õhus, laskuvad lainetele ja lasevad end kiigutada. Merikajakas on Vaigaste uhkus.

Kuuleme anarhistidest — tõmmukajakaist, kes lõhuvad teiste lindude pesi ja söövad nende munad; lsegi kunstlikkudesse koobaspesadesse, milliseid on ehitatud linnuriigi kuninga poolt mitmetele lindu-

dele pesitamiseks, leiab ta tee munade röövimiseks. Tal näib otse mingi tung olevat lõhkuda ja hävitada. Kui ta juba küllaldaselt on söönud haha suuri maitsevaid mune, lõhub ta ka need, mis veel terveks jäänud.

Kuuleme ideelistest kommunistidest e. n a e r u k a j a k a i s t, kelle väsimatu ennastsalgav ühistunne ja üksteise huvide kaitsmine on võimaldanud elamise kitsail Vaigastel. Siia asudes ehitasid nad oma pesad õige kõrgele, kuna nad olid harjunud pesitsemata magedate veekogude—järvede ning jõgede ääres, kus vesi võib tõusta ja muutuda munadele ning poegadele hädaohtlikuks. Uues ümbruses, kus seda hädaohtu ei ole, kohanevad nad kiiresti; ja nüüd ehitavad nad pesi otse maa pääle.

Kuulsad on h a h a d, need suured parditaolised linnud, oma sulgede poolest. Haududes nopib emahakk munade kaitseks ja soojuseks oma sulestikust siidpehmeid ehmeid. Neist ehmetest tehtud padjad, nendega topitud tekid ja mantlid on äärmiselt pehmed, kerged ja soojad. Sellepärast makstaksegi haha sulgede eest kõrget hinda (enne maailmasõda maksis näit. nael 15 rbl.). Muide on hakk täielik merilind, kes ainult hau-

duma tuleb kuivale maale. Ja sedagi teeb üksnes emalind, kuna isad sel ajal veedavad muretuid päevi laial merel. Inimese kodus aga, vaatamata parimale hoolitsusele, ta ei kohane kunagi, ta hakkab nukrutsema ja sureb igatsusest meresügavuste ja piiramatu vabaduse järele. Ilusad on väikesed türid, need väledad meripääsukesed, kes täidavad saartel politsei ülesandeid, kaitstes nõrgemaid linde rahurikkujate, kalakajakate, ronkade ja vareste vastu. Noka hoop pähe, ja vaenlane taganeb. Türid toovad Vaigaste ellu palju vaheldust ja vaatlust. Nad on osavad lendajad ja võivad kaua püsida õhus. Nende peen vibreeruv hääl peidab palju varjundeid ja meeldivat vaheldust mere lõputus kohinas.

*

Veel palju teisi linde võib kohata Vaigastel. Kuumil suvipäevil, millal päikesehelendus muudab ümbrust kiirgavaks mereks, ja millal kõrget sinist taevast ei tumesta ükski pilvenarmas, on nii hää oleskella siin lindude riigis, vaadelda lugematute merilindude omapärast elu, süveneda nende toiminguisse, kuulata laineid lõpematut ja uinutavat kohinat ja unustada kõik, mis on väljaspool seda huvitavad meretagust maailma.

H. J.

Läbi lainete.

Katkend pikemast jutustisest.

Eksamid läksid hästi. Maret kirjutab kohe emale pika ja südamliku kirja. Käsib vastata peatselt ja saadab kõigile palju tervisi. Kas nüüd ema oskabki lugeda neid varesejalgu, mida laskis suure rutuga saksa keele tunnis. Ent kiri on kiri, mõtleb Maret ja kleebib ümbriku kinni. Pistab siis kirja klade vahele ja hakkab joonistama. Veab paberile terve rea profiile. Tema taga aga sosistavad naabrid, Männik ja Alle. Blondiin ja

brünnett. Alatasa sosistavad. Pääd koos kui kahel kanal, kes nokivad ühte tera. See ajab Maret vihale. Ja naabrid tagumises pingis näevad: Maret Taliste joonistab paberile kaks kana. Kortsutab siis paberi kägaraks kokku ja virutab prügikasti, üle eesistujate päade.

„Taliste, minge istuge kõige tagumisse pinki. Teate, et ei tohi ette ütelda“, lausub saksa keele õpetaja. Maret imestab. Kellele ta ütles ette?

Ah jaa, tahvli juures seisab Evi, näol hädine ilme. Vaene Evi, juba jälle „kukkus ta sisse“. Evi saadetakse kohale ja õpetajanna raputab kurjakuulutavalt pääd. Maret aga istub tagumises pingis. Tore vaade avaneb siit õuele, kus poisid mängivad volley't. Prillidega poiss Villi mängis imehästi. Tahtmatult kritseldab Maret paberile sõna „Villi“ ja kustutab nime kohe. Samas aga mõtleb: homme pole vaja kooli tulla. Homme on ekskursioon Kaagveresse. Homseks pole tarvis õppida. Koju minnes ootab värava juures prillidega poiss. Toetub värava najale ja küsib: „Maret, kas oled pahane eelse loo üle?“ Maret aga ei vasta. Tema juba nii naljalt ei lepi, — ja pöörates kannapäält ringi läheb ta täna koju üle Kivisilla. Aga kahju on siiski Villist. Oleks ta rumal öelnud veel midagi lepitava, Maret oleks kohe olnud jälle sõber, aga nii . . . ei. Aga Villi on siiski hää seltsiline ja teda võib usaldada, ent olgu. Ja Maret seisatab vaateaknal ja imestab kuldsõrmuste briljantide sära.

Hommikul seisab rühm keskkooli vanema klassi õpilasi mootorpaatide sadamas, vanasilla juures. On kuulda üha kilkeid ja hüüdeid. Rohetavad tütarlaste vormikleidid ja valendavad valged kraed. Rühm poisse seisab sillal kaubeldes ja tülitsedes. Keskpunktiks on neil pikk poiss viiendast, kelle kätte on usaldatud ka sõiduraha kokkukogumine. „Valter“, lausub viimaks see pikk poiss, „mis sa jändad, et sa ei sõida. Kas sind siis see nelikümmend senti maha lööb? Ja nalja saab kindlasti, peabki saama“.

Ei, tal polevat täna lihtsalt tuju sõita. Mõeldagu ometi, tema juba kakkümmend korda Kaagveres käinud. Tunneb sääl pea iga puud ja põõsast ja nüüd: „Valter, ole aga lahke ja sõida Kaagveresse ekskursioonile“.

„Miks sa siis siiaagi tulid, kui ei tahtnud“, sähvab Volli, pisike poisipõnn viiendast.

„Ei, noh, Valter sina ikka sõidad“, trööstib Pikk Sass. „Maksa raha ära

ja küll siis näed, et ei kahetse“. Valter maksabki raha ja poisid longivad alla paadiputka juurde.

Tütarlapsed on lõbusas tujus, aina naeravad. Prillidega pedagoog hr. Andresson on jutustamas üpris huvitavaid asju.

Pr. Mirt on koguni halvas tujus. Tema ei saavat lihtsalt aru, kuidas õpilased ei jõua õigeaks ajaks kohale. Nüüd oota siin ja viida kallist aega niisuguste laiskade õpilaste pärast. Ent siit ja säält tänavanurgalt ilmub õpilasi ja viimaks on kõik sõitjad kohal. Valitakse paati. Viimaks leitakse. Õpilased ja pedagoogid ronivad paati ja algab sõit. Mootor suriseb ja aeglaselt läbib paat silla võlvialuse. Mõned alustavad laulu. „Ei, praegu mitte laulda“, sõnub pr. Mirt, „oodake kuni oleme linnast väljas“.

„Aga grammofon, hr. Andresson!“ hüüatab blond Ilsi, kes istub hr. Andressoni kõrval ja sirvib laulikut.

„Ah, ja . . . no kuhu see Kivissaar siis jäi? Ma käksin tal tuua grammofoni . . . Pidage kinni! Pidage kinni! Keegi on maha jäänud“, karjub hr. Andresson mootorijuhile ja paneb käe toruks suu ette.

„Ei, praegu me kinni ei pea. Oodake, suures sadamas, siis . . .“ Hr. Andresson lööb kahetsevalt käega ja vajub siis ohates istmele. Mis Kivissaarest, aga kus grammofon! Pill, milleta hr. Andresson vaid kooli ilmub. Mõned tütarlapsed lehvitavad. Keegi sibab kaldal, käes kohvergrammofon. Seisatab tsipa. Taipab, et paat peatub sadamas ja lidub siis paadiga võidu sadama suunas. Jõuavadki pärale ühel ajal — jõel surisev mootorpaat, kaldal ähkiv ja higistav Kivissaar ja grammofon. Poisid ulatavad Kivissaarele käe ja tõmbavad ta paati. Teist korda liugleb paat jõeale, lisaks seekord paks ja punane poiss — Kivissaar.

Maret sulleb hetkeks silmad. Tore on nii kiikuda. Niisugune veider tunne, nagu kiiguks kaseoksal ja all kohisevad paljud väikesed kasekesed ja lepad . . . Poolavatud sil-

made eest libiseb linn. Ei paista enam valge, lameda katusega hoone — pärmivabrik. Kahel pool helendab liiv. Suplejate roosakad kehad vilguvad kaldal. Kaks supeltrikoos tütarlast lehvitavad, hüppavad siis vette ja ujuvad paadi suunas. „Oi, need on ju meie Erika ja Virve! Hallo! Hallo!“ huilgavad Maret ja

„No lepime, et ei hüppa“, sõnub Volli ja teeb hirmus tähtsa näo. Volli ei usu, et Sass hüppab. Ei usu ka siis, kui Sass seisab üleval päral. Siis, korraga...

„Appi, appi! Sass upub!“ Ei usta. Vaadatakse. Jah! Tõsi ta on. Päästenõor on katkenud. Saja sammu kaugusel valendab päästerõngas ja

„Iloli“ toimetuse ja talituse 1934/35-ndal õppeaastal.

I rida: A. Hagel (tegevtoimetaja), õpet L. Kuusler, õpet. H. Jänes (päätoimetaja), õpet. E. Ahas. J. Virks. II rida: H. Mets, V. Odintsov, P. Naulin, E. Raudsepp, E. Allik (laekur), S. Nieländer, M. Tõnisson (sekretär), E. Tubin.

Evi, sirutades käsi üle mootorpaadi ääre lastes jahedal veel pritsida nägu ja käsivarsi.

„Hei, Virve, sõida kaasa!“ hüüavad tütarlapsele, kes on juba ununud paadi lähedale.

„Adjöö, ei!“ ja plaks, plaks pritsib Virve jalgadega vett. Irma valge krae ja osa kleitigi on märg. Evi kuivatab juukseid taskurätikuga.

„Hallo, tüdrukud ja poisid! Nüüd lööme laulu lahti!“ hõiskab Harald ja alustab laulu: „Tantsi, tantsi, keeruta!“ Laul on hoogus ja kõlab hästi. Harald laulab tenorit ja teeb vahetevahel silmi blondile Lea'le. Pikk Sass seisab mootorpaadi päras, kaelas päästerõngas.

„Hüppa sisse“, piuksub Volli.

„Ah, ei hüppa või“, suurustab Sass.

Pika Sassi pää. Õpilased on kokkunud. Blond Ilsi nuuksub. Paat pööratakse ümber ja tüüritakse päästerõnga suunas. „Ruttu, ruttu!“ karjub pr. Mirt. „Ta upub. Inimene ei jõua ometi ujuda riietes ja saabastes“. Paadijuht on vihane. Juba on paat päästerõnga kohal. Ent eemal summeldab abitult Sass, püüdes tabada lahtipääsnud rõngast. Viimaks ometi! Ligi sada abistajat kätt ulatatakse üle paadi ääre ja ligunenud Pikk Sass tõmmatakse paati.

„Kuidas see ometi juhtus?“ uurib hr. Andresson.

„Noh, kaotasin tasakaalu ja olingi sees,“ vastab pikk Sass, enesel saabastest nõriseb vett ja kuuekäiseist jookseb peen veenire põrandale. Tütarlapsed on kohe abivalmis. Sassil

võetakse märg kuub ja särk seljast. Valter annab oma kuiva särki ja püksid ja jääb ise võimlemisülkonda. Tütarlapsed sorteerivad Sassi kuuetaskuid. Märg taskurätik ja kakskümmend krooni raha. Viinane on õnnekombel jäänud päris rikkumatuks. Siis aga libiseb midagi paadipõhjale. Märg kiri kukub Pika Sassi kuuetaskust ja jääb lebama mootori juurde. Maret märkab ümbriku ja tõstab selle üles. Uurib aadressi. Viimane on peaaegu kustunud, aga nimi. Kiri on adresseeritud Maretile, ja kelle käekirjaga! Igalajal tunneb ta toda konarliste tähtedega käekirja. Too ju Villi. Maret avab ümbriku ja hakkab lugema põksuval südamel. Seda märkab ka Pikk Sass ja lausub: „Ah said kätte. Kiling andis hommikul vastu tulles minu kätte ja palus

sinule edasi anda. Aga unustasin. Täna õnne, et vette kukkusin, muidu oleksid vahest kahetsenud...“ Pikk Sass vaikib ja Maret loeb kirja.

Maret naeratab. Hää, et alandas end niikaugele ja palus andeks, ehkki enda huves — inglise keele jutustuse pärast. Aga tema Maret poleks hakanudki tegema lepituskatseid.

„Noh, mis kirjast oli?“ pärib Evi. Maret annab Evile kirja lugeda ja pärast naeravad mõlemad. Pikal Sassilgi on särk kuiv. Piinliku vahejuhtumi pääle vaatamata on poisil siiski tuju hää ja ta alustab laulu:

„Hopsassa lase lennata,
Kaagverre suure kiiruga!“

Paistabki juba Kaagvere hele lastekodu, palistatud roheliste lehispuudega ja kevadtaeva helesinise kaarega.

L. Soonvald.

Kollektiivvihikud.

Praeguse V-b klassi kollektiivvihik.

Need on õieti praeguse V-b klassi kirjan did I ja II klassist. Teiste vihikute samade töödega võrreldes pean tunnustama nad parimaiks.

S. Nieländer'i „Möödunud suvi“ on parim kõigist teistest samale teemale kirjutatud töist. A. Parv'e ilusasõnaline ja südamlük „Ma kannan leina“, M. Truus'i „Maantee“ ja L. Kase „Meie klass“ omavad sõnade kõrval veidi ka taotletud stiilijoont. Harilikult arvatakse stiil tulevat iseendast ja eks ta nigelakene siis pea ka tulema.

Hääd on kaks muinasjuttu. M. Krootman'i „Pühajärve ja Emajõe sünnis“ on kasutatud tuttavat muinasjutu ainet, kuidas võõrasisa oma kasutütred metsa viib ja sinna jätab. Tütarlaste pisaraist tekib järv, kuna ema muutub jõeks, kes tütreile jälgib.

Teises muinasjutus „Vähil“ vestab S. Nieländer sellest, kuidas on sündinud vesiroosid. Jutt algab ja lõpeb realistliku vähipüügilooga, mille vahele on põimitud huvitavalt leitud muinasjutt kahest õest, kes on sattunud järvekuninga võimusesse ja kelle käest nad pääsevad sel teel, et moondavad end lilledeks. Jutt sisaldab ilusaid pilte tõelisest maailmast ja muinasrügist. Näit. „Samal ajal möödus säält

lõbusõidul olev järvekuningas oma punases vähikoorest sõidukis, mida vedasid paarikaupa etterakendatud kalad“. Lõpp: „Taeval sillerdas esimene aohelk. Näis, nagu algaks kunstnik uut tööd ja tõmbaks tumedale lõuendile esimesed värvi-paelad. Õine seltskond sammus aeglaselt mööda põllupeenart siilina kõsütava maja poole. Vähid vestlesid tasa nagistades kotis“

Hää on ka A. Maaser'i „Juhtumus minu elus“, väike jutustis suviõöst ja ühest õnnetusest, ja E. Alliku „Maitulel“, mis annab tunnistust autori teravast silmast tähele panna ümbritsevat loodust. Tõstaksin veel esile M. Truus'i laastu „Pimedus“, milles autor ilusate lausetega kirjeldab kahe lapse päevaseid toiminguid ja vestlusi. Huvitav on, kuidas üks neist, nimelt pime vend, kujutleb endale maailma õe seletuste põhjal: „Ta kujutleb, kuidas udu — mingisugune suur olevus — külvab siledaid palle maa tasasele pinnale. Sõna „päikest“ kujutleb ta hiiglasena, kes hulgub kõrgel tema pää kohal. Arvatavasti on tal ka mingisugune ühendus maaga, kas trepiastmete või mõne teise eseme abil, sest kuidas need suured kunstnikud muidu oma karedate pintslitega ja suurte värvi-pottidega ilma vigastusteta säält alla pääseksid — värvima kristalseid kastetilku.“

On veel teisigi keni töid, kuid ruum

ei luba kõigi juures peatuda. Mõned neist on ilmunud „Ilois“. Selle kollektiivvihiku kaas aga mulle ei meeldi. Oma geomeetriaalsete kujudega ja igava halli värvikombinatsiooniga jätab see mind külmaks.

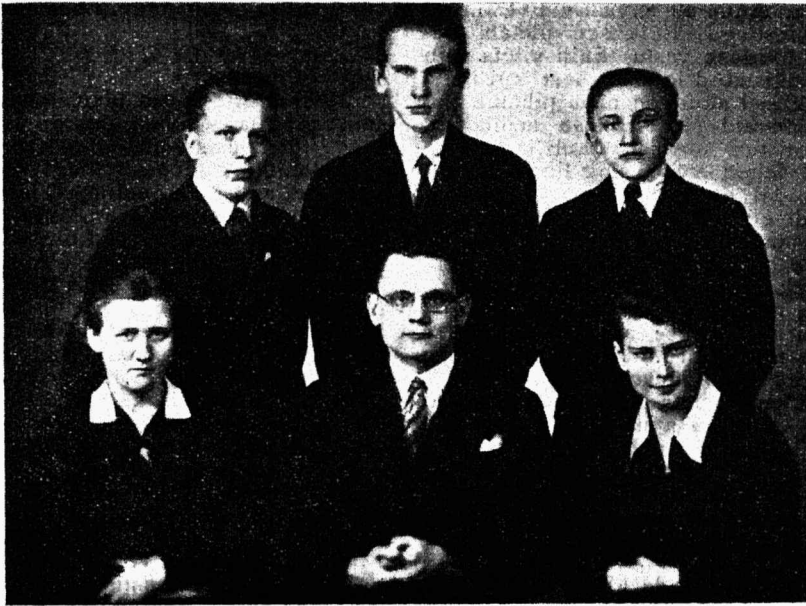
Praeguse IV-a klassi kollektiivvihiku

teevad meeldivaks õnnestunud joonised, mis on enamuses L. Rumbi algupärandid,

Praeguse IV-b klassi kollektiivvihik

paelub kohe avamisel oma meeldiva tiitelhega, mis kujutab päikest, mille kiirtesse osavalt on paigutatud vihiku ja kooli nimi. Vihiku meeldivust aitavad suuresti tõsta ka huvitavad ning kirjandite sisule vastavad sullejoonised, mida leidub siin rikkalikult, võibolla liigagi palju.

Sisuliselt on IV-b tublisti ette jõudnud oma naabrist. Juba esimese klassi töö-

Humanitaaringi juhatus 1934./35-dal õppeaastal.

I rida: H. Mets, õpet. hr. H. Jänes, S. Nieländer (ringi juhataja). II rida: O. Rosenberg, U. Laur, J. Virks.

kelle käega on kirjutatud ka kõik kirjan did. Eriti väljapaistvaid töid see vihik ei sisalda. Terve rida kirjeldisi möödunud suvepäevist, esimesest koolipäevast, koduümbrusest, karjapõlvest ja paljudelt teiselt aladelt. Kulunud lausete ladus esinemine, nii võid iseloomustada neid töid: „See kodu oli mulle armast ja minu meelest ei unune ta kunagi.“ Päike saadab veel oma viimaseid violettkiiri üle metsalatvade.“ Minule ei ole küll armsad need „meie“ kirjandite metsaladvad. Väikeseks vahelduseks ses igavuses on A. Kase töö „Vanaaegsetest kosjadest ja pulmadest“, mis on päris kenake lugeda. Veel oleks mainimisväärt ka L. Rumbi „Ühe elusnähtud tüübi kirjeldus“.

dest on huvitavad H. Kübarsepa „Mida tehti vanasti lihavõtte ajal“ ja L. Kurvitsa „Mida teatakse meil rääkida vanaaegsetest pulmadest“. Viimaks kuuleme, kuivõrd erinevad on olnud vanaaegsed pulmad praegustest.“ Kuuleme ebaprundist, põllepaikamisest, rahaaugu põlemisest, ohvriskaevu- ning koldehaldjale jne. On üldse tänuväärne, et noored uurivad ja päästavad unarusesse vanarahva tarkust ning kombeid.

H. Martin „Armsamas raamatus“ jutustab meile väikesest kangelaslikust tütarlaste lemmikust Bibist.

Tähelepanav töö on ka L. Mirdi „Ilu-samaid lehekülgi minu eluloost“, millest siiralt jutustatakse oma lapsepõlvest.

Teise klassi tööd esindavad aga seisaku ajajärku.

Kolmandas klassis muutuvad tööd värivirikamateks. Neisse ilmub tilgake verdki ja igavus ununeb, kui loed A. Pertmann'i huumoriküllast „Meie klassi“, U. Laur'i „Looduslooklassi“ või E. Träss'i tööd „Üks meie õpetajaist“.

U. Laur'i kirjandis „Loodusloo-klass“ lisandub kirjeldisele autori enda tundeid ja mõtisklusi, mistõttu see saab elavaks ja individuaalseks. Näit:

„Akendel lilli ja taimi pottides ning vaasiski punalehiline juudihabe ja muid lilli; õpetaja laua juures veidi niger kummipuu. Akna all akvaarium vesiheina ja raudkiiskadega. Kõik see püüab äratada huvi looduse vastu, kuid vilets näib selline vangistatud loodus, sest kui heita pilk läbi klassi akna on näha pihlaka punaseid kobaraid ja leinakase mahlakaid lehti ja kui tuul sosinal puhub juttu, siis värisevad lehed vähe ning liiguvad nõtketel oksadel erepunased marjad, manades silmade ette pilte sägisesest niiskusest ning kurvameelsest metsast. Kui võrratu suur vahe on näiteks kummipuu ja pihlaka marjakobara vahel, üks nii vaevaline ning teine nii mahlakalt raske.“

Kurva tunnustuse annab endast üks autor oma töös „Mu kodu ümbrus“, kuna ta kirjutab: „Kui jõuan koju ja toit pole valmis, olen pahur. Niikaua kui toit veel valmib, lähen akna juurde ja vaatan Toomile.“ Kindlasti oleks ilusam lugeda, kui aknast välja vaatamise asemel ise supipaja juurde astutaks, vaatamata sellele, et viimane oleks rohkem kulunud väljendus. Kui juba valida kahe pahe vahel, siis võtke väiksem!

Neljandate klasside ühise pahena esineb pinnapäalsus. Teemasid nagu silitatakse, nokitsetakse välja mõni habras üksikasi ja nii ta siis jäetaksegi Ei! Ainnet peab haarama sügavalt, võimsalt, et siis tast välja muljuda ligikaudu asjale sarnlev kuju; detailid võivad ära jääda.

Paitamine paistab eriti kaasõppurite iseloomustitest. Üteldakse, üteldakse nagu midagi, kuid viimaks käiakse targu varasõna järgi: Vaikimine kuld, rääkimine hõbe. Ärge kartke! keemia areneb ja küllap tehakse peagi hõbedastki kulda.

III keskkooli klassi kollektiivvihik „Vikerlased“.

See on alles sel aastal alatud ja sisaldab vaid ühe „lõikuse“ paremaid kirjandeid, arvult neli. Seep. on alles varajane teda sisuliselt võtta arvustuse alla. Välistelt „Vikerlane“ on üks meeldivaimaid.

Tiitelleht A. Albergilt on maaliline ja kujutab viikingite laeva jäämägede keskel. Samuti kaunistavad teksti õnnestunud joonised. Kirjandid on sisse kantud ilusa ja selge käekirjaga. Jõudu III klassile samas suunas jätkamiseks!

Kaubanduskooli III kl. kollektiivvihik

sisaldab üldse ainult viis kirjandit. Välistelt on vihik meeldiv ilusas köites. Tiitelleht kujutab lainete kohal õõtsuva kajakat uhket lendu ja sümboliseerib seega võrsumat ja edasipüüdvat noorust.

* * *

Kokkuvõttes peab tunnustama klasside suurt tööd ja püsivust, mis on vilnud õige hääde tulemusteni. Paljud tööd on küpsed, neis leidub algupärast sisus ja vormis. Siiski ei saa jätta nentimata, et mõnedki tööd on ka väheülevad. Neis tundub teatud monotoonsust, nad oleksid kirjutatud nagu šabloonijärgi. Peaaegu ühed ja samad sõnad, üks ja sama lauseehitus — ühesõnaga vähe huvitavat ja algupärast. Ei pea nõudma uut mitte üksi ideestikust, vaid palju enam sõnastuses. Kirjandite kondikava õpetati looma juba algkoolis, nüüd andke töödele ka hinge — stiili.

Nooremad klassid püüavad anda eriti erutavaid ja õudseid töid, kuid seda ei saa mitte sõnadega „õudne, kole, põnev“, vaid ainult stiilil, väljendusviisil on kõik abinõud käepärast manada esile mistahes meeoleu.

Elu ja tuld tooge kirjanditesse! Andke värvi ja hinge jutustistele! Linnulaulu, lilledõhna ja päikesesära on neis ammugi ülearu; nüüd avage aknad avarustele ja vilistage juurde värskeid tuuli.

Olen esitanud üheksa kollektiivvihiku profiilid, nüüd tahaksin loendada ka üheksa paremat tööd:

- O. Jaaniado, Hulkumas;
- H. Tammur, Pimedus;
- S. Nieländer, Hommikune koolitee;
- E. Träss, Üks meie õpetajaist;
- M. Truus, Maantee;
- A. Pertmann, Meie klass;
- E. Maaser, Meie klass;
- U. Laur, Loodusloo-klass ja
- I. Viese, Neeruti mäed.

Meelega jätan mainimata E. Raudsepa juba auhinnatud töö „Võõras“, kus autor kogu teose ulatuses valitseb täielikult ainet.

Roosiristlane ja Homo sum.

TKG XIII lend.

Klassijuhatajad ja abiturientid.

Harald J. Kõige tähtsam isik V-b klassis. Pikk tõmmu mees, helesiniste silmadega, mis kipuvad mõnikord naeratama isegi siis, kui suu räägib karme sõnu ja klass ütleb: „Täna on äikeseilm!“ Suurimaks südamesooviks näib olevat oma klassist kasvatada kõigiti korrektseid inimesi, kes kirjutavad ja räägivad absoluutselt õiget eesti keelt. Selle sihi saavutamiseks kasutab ta mitmesuguseid abinõusid: jagab vahetevahel helledel käel märkusi, nõuab kategooriliselt kõiksuguste kodutööde tähtpäevast kinnipidamist, on kuri, kui tüdrukul vormirõivastuses puudub mõni pisiasj, ja seletab suure vaimustusega eesti keele grammatikat, nii et isegi „puupää“ peaks „heledaks“ saama. Kuid veelgi meeldivam on talle kirjanduse, eesti lüürika käsitlemine ja sellistel tundidel manab ta klassi ikka niisuguse meeleolu, milline läbib käsitledavat luuletiskogu või proosateost. Armastab väga matkata. Ja et V-b igal kevadel on sooritanud kavatsatud ekskursiooni, selle eest võlgneb ta suurel määral tänu oma juhataja energilisele kaasabile ja diplomaatile. Talle meeldib töörohkus ja seepärast aitab ta häämeelega kaasa õpilaskonna isetegevustööle, olles hooldajaks õpetajaks humanitaaringis ja esinedes sageli ettekannetega huviohtuul. Siinjuures ei tohi unustada, et suur osa „Ioligi“ tööst lasub tema õlgadel. Tantsib hästi ja viibib meeleldi seltskonnas. On hää klassijuhataja.

Edgar K. Meie klassil on au omada džentlmenlikku klassijuhatajat. Ta suhtub klassisse häatahtlikult, hoolitsevalt. Ilusate kevadeldemadega kihutab tsükliga mööda Tartu tänavaid. Harrastab kohvikuid, suvel matkamist ja tennismängu. Jõulupuul saadab jõuluvanaga klassile šokolaadi ja maiustusi. Oma ütluse järgi ei tunne tantsuvalemeid ega taha päälle matemaatika juttu teha üldse millestki muust. Kord öeldut ei muuda, iseäranis klassitööde suhtes.

Alma A (b). Tütarlaps, kes paistab silma oma sileda soengu ja prillidega. Eriteadlane vene keeles, on valgustanud selles aines kogu klassi, eriti aga tugevama soo esindajaid. Armsamaks ajaviiteks lüüriliste laulude sepitsemine, milliste ettekandmisel paigutab neisse kogu oma hinge. Uudishimulik, kardab päikest ja saledaksjäämist. Sobivamaks alaks temale oleks osutunud siiski pedagoogika kui kommertsia.

Evald A (a). Vaikne, tagasihoidlik poiss. On eriti huvitatud spordist, millisel alal ta ka tagajärgi saavutab. Vas-

tama minnes kahvatub, ent tulles sellele „Kolgata teekonnalt“ on üpris õnnelik. Ta on küllaltki huumoriküllane ning põline tütarlaste põlgaja. Praegu on huvitatud arstiteadusest, ent tegelikus elus sellele alale siirduda ei kavatse.

Leida A (Dody). Liitus meiega kolmandas klassis, kuid on nüüd täiesti kodunenud. Äratav tähelepanu oma maitseka rõivastusega ja ülikõrgete kontsadega. Tagasihoidlik, õpib hoolsasti, esialgseks eesmärgiks „cum laude“, mille ka kindlasti saavutab. Oma vaimseid varu just helledel käel ei jaga. Väljaspool kooli sõbralik ja vastutulelik tütarlaps. Pedagoogide lemmik.

Siina A (a). Pisike pruunsilmne tütarlaps. Ta erialaks on tunniajal lööklaulude laulmine ning etteütlemine. Omab tublit portsjoni jonnakust ning ei taha kunagi oma õigusest loobuda. Suhtub kaasõpilasissse kriitiliselt, öeldes sageli oma arvamusi teistele, mispärast teda teravaks peetakse.

August H (Koll b). Suur mees väikese kasvuga, peab kinni põhimõttest: „Time is money“. Teotseb energiliselt isetegevuse alal ja võtab ohvrimeelselt isegi selliseid ameteid oma kanda, millistest teised ksv.-d meeleldi mööda „sahiivivad“. Spordib palju ja räägib sellest meeleldi. Sundusliku kirjanduse kõrval harrastab veel suurmeeste elulugusid ja reisikirjel-disi. Innukas töömees ja sõnapidaja, ent tütarlapsed näeksid temas enam toda „särtsu“.

Helga I (a). Väikene sinisilmne tütarlaps. On parimaid õpilasi klassis, aga ei taha oma teadmistega hiilata. Tunnis võrdlemisi vaikne ja tagasihoidlik ning eelistab tähelepanemise asemel süveneda ingliskeelseisse kriminaalromaanesse. Harrastab rattasporti, võrkpalli ning inglise keelt — on ta ju suure osa inglise keele kodutööde autoriks.

Salme I (a). Mustasilmaline, brünetne ja elav. Kuulub klassi parimate õppurite hulka just andekuse, mitte tuupimise tõttu. Eriti ilmneb see keelte alal. Oma tarkusalvest loovutab nii mõndagi teistele osava etteütlemise teel. Tihti kannatab selle-

pärast, ent suurt ei kurvastu. On üks „cum laude“ kandidaadest. Harrastab teatrit, tantsu ja muusikat.

Lilia J (b). Vaikne tütarlaps siniste kurvameelsete silmadega. Kateedrilt tulev „kõrgem käsk“ kohutab teda alati, kuid esimesest ehmunisest võitu saanud, vabanevad keelepaclad imekiireks kõneks. Kontrasti sellisele kiirusele moodustab üks tema iseloomustavaid omadusi: hilinemine. Hääsüdameline, tänutundlik, abivalmis ja püüdlük.

Valeria K (a). Heledapäine tütarlaps. Tema ligemisearmastust maitsevad kaasõpilased eriti raamatupidamise alal. Suure beebide armastajana omab tillukesi „tüt-reid“ nooremaid klassist. Looduse sõber, hoolas näputöö tegija, täpne ning korralik. Ühesõnaga — omab kõiki eeldusi saada korralikuks perenaiseks.

Aleksei K (Allu b). Pikkuselt moodustab abituuriumi „rütütlispere“ maksimumi. Suur spordimees, ühtlasi ka vastava ringi juhataja. Võtab elavalt osa igasuguseist vaidlusist, lähtudes tavaliselt prokuröri seisukohalt ja kõnehoogu sattudes kisub kuulajadki kaasa. Andekas, kütüniline ja üleolev. Vahetevahel „austab“ mõningaid tütarlapsi võluva pilguga ja „pipraste“ sõnadega.

Friida K (a). Sale, elav ning žestikas. On uudishimulik, muusika- ning lauluarmastaja, eriti on huvitatud teatrist. Annab nii oma kui ka naabri vallasvara meelsasti kasutada. Omab väga elastilist häält, mis tundide ajal ära läheb ja tundide lõppedes jälle tagasi ilmub. Fritsu on hädas õpetajatega, kes temast aru ei taha saada.

Elydia K (a). Säravate pruunide silmadega tujuküllane tütarlaps. Omab kunstikalduvusi, mispärast on ka kunstiringi juhiks. Armastab tantsida ning pidudel käia. Tihti hädaldab tunni ajal, kaldub ka sageli teravustesse.

Olli K (a). Vaikne ning tagasihoidlik. Hädaldab, et ta ei mõista, ent vastama minnes siiski oskab. On kokkuhoidlik ning huvitatud teiste moraalist, enesele arvab aga kõik lubatud olevat. Esikohal materiaalsed huvid.

Leida K (b). Meie väike, energiline ja asjalik „kavameistrinna“. Klassis vaikne ja tagasihoidlik, väljaspool kooli aga palju lõbusam. Omab matemaatilist talenti ja on

abivalmis. Armastab kõiki tantsu, eriti aga vana polkat.

Leida K (Lea b). Pikakasvuline tütarlaps kenade silmadega. Väljendab oma tujukaid tundeid temperamentselt. Ilmudes seltskonda toob sinna laulu ja lõbusa meeleolu. Enesest lugupidav, huumorimeelne, armastab veidi ka ironiseerida. Pärast kooli lõpetamist kavatab siirduda kohale, et täide viia oma salajast südamesoovi — pääseda kord lavale või muusikakooli.

Aksel K (a). Pikk ning tugev orduvend, kardetud õpilaskonnas kohtunikuna. Ta on hädas „Iloli“ rahade kasseerimisega ja siis veel enam hädas, kui nad on juba käes. Omab suurt annust isekust ning äkilisust ning on tsipa kadegi, mispärast ei sobi tütarlastega. Tulevikus kõigepeält kaitsevaelane punaste pükstega, ning siis ülikooli õigusteadust õppima.

Leida K (a). Blond tütarlaps jõuluingli naeratusiga. Ristitud ühe pedagoogi poolt piksetütreks. Ta on huumorikas, elav ning koketeeriv, sageli klassi naerusooneks. Armastab õppida eriti raamatupidamist ja inglise keele sõnu. Tundides ajab juttu ja korraldab soengut ning on väga haavunud õpetaja märkuse puhul. Tundide lõppedes ülevas meeleolus siirdub pingi otsa.

Maimu K (b). Parim matemaatik meie klassis ja võibolla kogu meie kooli naisperes. Omab omapärast maailmavaadet, pisut tagasihoidlik, pidudest mittehooliv, kuid igasuguseist spordialadest väga huvitatud. Läbi ja läbi praktiline tütarlaps, teeb käsitööd, kui seda on tarvis jne. Eelistab pääle koolilõpetamist raamatupidaja kohta kuskil äris või ettevõttes.

Leida K (a). Tütarlaps, kes omab sinirohekaid silmi ja lainetavaid lokke. Põline klassi vallavanem ja praegu ka õpilaskonna abivanem. Saab kaasõpilastega hästi läbi, vasturääkimist ei salli. Koolis, eriti aga väljaspool kooli väga temperamentne ja lustlik. Armastab pidusid ja tantsu. Omades silmapaistvat lauluhäält on nii mitmelgi korral esinenud „soologa“ koolipidudel ja huviõhtuil. Tulevikus kavatab õppida majapidamist.

Heljo K (a). Šataänse poisipea ja siniste silmadega väike tütarlaps, kes unistab ideaalsest karsklusest, mugavast kodust ja õilsast armastusest. Klassi laekurina ja

„poepidajannana“ tegeleb rahadega. Eriti huvitatud võimlemisest ja keha-kasvatusest, kuna kevadel kavatses saavutada spordimärki. Mõnes tunnis kannatab „lobisemis-haiguse“ all. Tihti tarvitab „rütillite“ kallal rusikaõigust. Siirdub majanduskooli, et saada eeskujulikuks perenaiseks.

Liisbet K (Betti b). Liitus meiega hiljem, kuid on klassiga täiesti ühte kasvanud. Hääsüdameline tüdruk, ainult ette öeldes libisevad ta sõnad pigem õpetaja,

tütarlaps. Tuli meile neljandasse klassi päälinnast, kuhu pääle kooli kavatses tagasi minna. Väga häa ujuja, mistõttu enamik suvepäevi veedab jõe ääres, kus teeb „kuppu ja koomuskit.“ Viimasel ajal on aga tõelise päikese asemel hakanud harrastama kõrgustikupäikest. Koolis püüab käia võimalikult „lihtsalt“, mispärast õpetajad on hädas ta jätkatud varrukatega.

Leida M (b). Austab ainult ajaloo-tundides oma teravmeelsete märkustega ja tee-

TKG, TLK ja TKK-i sisevete skautüksus.

Istuvad: V. Entson, n.-skm. K. Väarsi (Tartu Skautide Maleva sekretär), üksuse vanem õpet. E. Adamson, H. Laving (salga juhi k. t.). Seisavad: V. Saavo, V. Odintsov, V. Karro, A. Iljin ja V. Träss. Pildilt puuduvad L. Jakobson, A. Kaal, H. Strošš, R. Tralla, E. Lõhmus ja E. Praks.

kui abivajaja kõrva. Viimasel ajal tahab toonitada silmapaistvat saledust ja sellepärast nii „poolkogemata“ eelistab kõrgemaid kohti. Muide, kena tütarlaps „naturaalokkidega“.

Ali L (a). Žestikas tütarlaps, täis tuld ja temperamenti. Armastab tantsu nii parketil kui laval. Suviseks lemmikalaks on ratsutamine. Harrastab spiritismi ja tõtt kuulata kaartidelt. Kõige enam armastab oma kodulinna Türit ja igal juhul „lendab“ siina. Tihti suurendab ise pühade arvu. Kooli ilmub sageli akadeemilise veerandiga. Kavatses õppida majapidamist.

Selma L (a). Pisike sataän ja vallatu

nib sellega õpetajalt alati lahket tähelepanu seismapanemise näol. Teistes tundides on aga väga vaimne. Aitab suurima lahkusega ligimest tema hädas ja nii mõnigi tema sõnadetesti hinne kannatab selle all. Õhtupoolikuti koolis korraldatavaist koosolekuist võtab alati osa.

Leida M (a). Tütarlaps, kellel ei olevat südamesõpra. Eelistab lihtsust ja loomulikkust. Edu saavutab vene keeles. Harrastab sporti. Tihti võib teda näha jõe ääres kupsu viskamas ja kaladega võidu ujumas. Näib patendi võtnud kõhimi- sele. Tihti haavub, aga ei vihastu.

Elfriede M (Elfi b). On säilitanud oma

blondi sileda soengu, hoolimata sellest et elektrilokid on nüüd nii moes. Õppinguis korralik ja püüdlik. Iseloomult hääsüdame-line ja järeleandlik. Ei luba õpetajail enesele numbrites suhtes ülekohut teha ja seab vajaduse korral kohe õiguse jalule.

Leida M (a). Pikapatsiline ja -kasvu-line blondiin. Suur matemaatik ja klassi sekretär. Iseloomult äkiline. Süttib ruttu, ent jahtub sama ruttu. Tihti lahke ja abi-valmis. Vahel olles hääs tujus lööb klassi mõõda „kepsu“ ja naerab iseloomulikult. Armastab teha eratöid, paljundada masina-kirja konspekte jne., kusjuures on väga hoolas ja korralik. Tulevikus siirdub kohale ja võimaluse korral ka ülikooli.

Lydia M (Lia b). Meie väike, tragi ja lapselik klassivanem. Ta on ainus tütarlaps, kes on käinud ka juba teisel pool Soome lahte. Paistab silma oma peene-tundlikkuse ja vastutulelikkusega ning saab seetõttu peaaegu eranditult kõigi kaas-õpilastega ning õpetajatega hästi läbi. Armastab muusikat ja on mitmeid kordi esinenud klaveripaladega. Kavatses pääle kooli lõpetamist astuda ülikooli ja ühtlasi ka korporatsiooni. Armastab ka sporti, eriti aga võrkpalli-mängu

Helmi M (a). Väikesekasvuline šatään, omab rohekashalle silmi ja ilusat sirgjoone-list nina. Andekas ja hääsüdame-line, õpib ja palvetab. Lahutamatu sõbratar oma pinginaabriga. Ei keeldu kunagi aitamast ka klassitööde ajal. Rohkem mõistuse- kui tundeinimene. Tuleviku unistuseks — saada kohta.

A. Mägi (a). Väike, sinisilmaline šatään. Omab natuurlokke. Jonnakas, suhtub kaasõpilasisse arvustavalt ja oskab öelda hästi tabavaid märkusi. Tihti kojuminekul satub jonnitujju ja jätab siis sõbratarari maha. Käitumise järgi otsustades sobib perenaiseks.

Salme N (b). Temperamentne ja oma-pärane Mulgimaa tütarlaps, kes on meie klassi toonud juba nii mõnegi kirjandusliku auhinna, omades silmapaistvat talenti sel alal. Võtab elavalt osa õpilaskonna ise-tegevusest ja juhiv juba teist aastat ener-giliselt humanitaaringi. Tal on kummaline komme teha iga aasta esimesel aprillil kõigile klassivendadele kingitusi, igäühele vastavalt selle maitsele. Kannab poisipääd ja omab harjumust kergitada jumalagajätuks

mütsi. Pooldab Aavikut ja -tet lõppe ning kavatses, kui vähegi võimalik, astuda ülikooli.

Erika N (a). Pikakasvuline šatään ja „punapõskne“ tütarlaps. Koolis vaikne, ent väljaspool kooli väga lõbus. Armastab arutada tuleviku-probleeme ja puudutada elulisi küsimusi. Tihti unistab ja satub muinasmaale, kust ärkab siis, kui mõni pedagoog küsib või mõni kaasvõitleja palub küüntepuhastamiseks nuga. Tunneb palju vanaaegseid kunste ja taide. Oskab kätt vaadata ja kaartidelt „tõtt“ ütelda. Tulevikus kavatses minna majapidamis-kooli, siis kohale ja siis — abielluda.

Meinhard P (b). Abituuriumi lähim rüütel. Kuid suurim kõnemees. On huvi-tatud poliitikast ja kavatses tulevikus saada riigivanemaks. Juhul, kui tal see õnnestub, lubab ka teistele klassivendadele muret-seda kui mitte rohkem siis riigikogu port-jeer kohad. Kannab püksitaskus poliitilist kirjandust, millist salaja ainult lähemaile sõbrule näitab. Mõnda õpetajat tükib vä-gisi sinatama ning on selletõttu juba nii mõnegi „pääpesu“ saanud. Vastamisel teeb kättega liigutusi, nagu kavatses lendu tõusta. Täiesti tähele panemata jättes teiste arvamusi, ei saa ta ka oma kaasõppuritega hästi läbi, sest tundub nagu liigselt „vana-mehelikuna“. Mis teda aga klassi silmis tõstab, on asjaolu, et ta on mitmekordne laureaat, seejuures isegi mitme I auhinna omanik nii kirjanduslikul alal kui kõne-kunstis.

Luise P (Lussa b). Meeldiv, seltsi-mehelik ja lõbusaloomuline, kuid kinnine. Õppimises — just mitte esimesi klassis, seda võibolla ka seetõttu, et paljud õpetajad alahindavad teda. Varemalt liikus väga harva seltskonnas, kuid viimasel ajal on teda sääli mõne sõbranna mõjutusel enam näha. Muide, va kena tüdruk ja nagu ta sõbratar väidab: „Igati „mugav“ pingi-naaber.“

Hella P (b). Lõbus ja vastutulelik, eriti aga väljaspool kooli. Äkilise iseloomu tõttu vihastub ruttu, kuid lepib taas sama kiiresti. Oskab vajaduse korral esineda ehtsa „daamina“ ning lakib sel otstarbel ka vahel oma kütned helepunaseks. Oma kõlava hääle tõttu laulab sageli ja enamasti lööklaule. Tuleviku-kavatsused: üli-kool ja korporatsioon.

Evi R (a). Pikk, unistava näoilme ja rohekassiniste silmadega tütarlaps. Lõbus, lahke ja huumoriküllane. Omab ka kirjanikuslikke kalduvusi. Elupõline „kasudega kaupleja“, kuna on üks „poepidajaist“. Tunneb huvi spordi ja tantsu vastu. Ootab aegu, millal leiab endale õilsa sõbra. Tulevikus kavatses keeli õppida ja välismaale siirduda.

Koidula R (a). Kaalukamaid õpilasi klassis, kuigi kuulub noorimate hulka. Juba esimese tunni ajal küsib kaasõpilaselt: „Kas tuled minuga koju?“ Korralik vornikleidi kandja. Kaldub rohkem ökonoomilisse tüüpi ja ühes sellega kokkuhoidlikkusele. Ei raatsi oma pliitsit ega „lõssi“ teistele tarvitada anda. On avameelne, millelega sageli teeb enesele kahju. Lähemas tulevikus tahab majapidamist õppida.

Salme K (Salli b). Blond tütarlaps pruunide silmadega. On uhke ja isekas. Harrastab muusikat, sporti ja oma tahte makspanemist. On lõbus ja armastab seetõttu ka rõõmsameelset seltskonda, kust ei tohi puududa tants ega laul. Talvel võib teda näha igal õhtupoolikul „somkaga“ tänavail sõitmas. Õpinguis andekas. Tulevikus arvatakse kavatses pühendada oma tähelepanu kehakultuurile.

Osvald R (a). Astus meie hulka IV klassis kaubanduskooli vilistlasena. Omab kooli kooperatiivi direktori tiitlit. Lõõb innukalt kaasa kooli orkestris ja teotseb huminataarringi juhatuses. Eriti tuntud siis, kui on tarvis „üks väikene laen“. Eeskujulik ärimees ega lase ennast kuskil pügada. Lähemas tulevikus kavatses astuda kaitseväge ja selle eeltöona käib otsimas Ropkas ratsarügemendi ülemat. Tulevikus pangadirektor.

Ellen S. Üks huvitavamaid tüpe klassis — poisilik ja külmavereline tütarlaps. Armastab ratsutada. Koolielust suurt osa ei võta, küll aga teotseb väljaspool kooli eeskujuliku gaidina. Omab küllaltki teravaid sõnu. Oma tundeid varjab hoolikalt, mille tõttu teda väga vähesed mõistavad. Ainuke tütarlaps, kes leiab, et tema näole ei sobi pisarad. Suvel veedab päevad vabas looduses — vees, kuna talvel võrkpall ta elu näib olevat.

Enno S (b). Blondimaid poisse koolis. Olemuselt asjalik, tegudelt kavakindlalt aeglane. Rajab enesele omal käel teed

elust. Elult ta palju ei nõua, vaid arvestab olusid ja tuleb ka omaga välja. On juba teeninud kaitseväes ja räägib meeleldi poistele säälest elust-olust anekdootseid lugusid. On huvitatud usuteadusest ja kavatses saada pastoriks, kuna omab ka eeldusi selleks elukutseks — hääd kõneandi, meeldivat lauluhäält ja julget esinemist.

Salme S Blond, nõtkuv-plastiline tütarlaps. Peaaegu Lorelei-tüüp, ainult pikad juuksed ja kuldkamm puuduvad. Eriti huvi tunneb teiste klassitööde numbrite vastu. Iseloomult on ta väga muutunud. Tagasihoidlikust vaiksest tüdrukust on saanud lõbus-vallatu, kuigi endine häbelikkus on säilinud sagedase punastusena. On huvitatud grammofoni- ja raadio-muusikast. Kavatses siirduda kohale.

Loreida S. Sihvakas, šatään, hcastüdameline. „Armsam“ aine raamatupidamine. Tunneb huvi näitleja-elukutse vastu. Sagedasti kurvastub pisarateni, aga säälsamas annab jälle maad naerule. Omab kirjanikuslikuid kalduvusi ning võtab seetõttu innukalt osa kirjanditevõistlustest. Pärastise elu kavatses mööda saata hoolikalt töötades.

Eduard S (Soss b). Alles esimest aastat meie klassis, võibolla seetõttu tundubki veel veidi võõrana. Armastab ette öelda, kuid nii valjult, et aidataval sellest pole kasu. Suur sporditegelane ja vist isegi TKSE juhataja. Omab ilusat häält ning annab sageli võimalust selle nautimiseks.

Johanna S (Jont b). Pärit Mustveest, mida võib järeldada tema murdelisest kõnест. Vähe tüsedajooneline, armsa olemisega, viisakate kommetega ja rahuarmastaja tütarlaps — eht soome tüüp. Mis puutub õppeainesse, siis keeltes tal just eriti ei vea, kuigi tütarlaps on püüdlük. Ta klassitööde vihikute leheküljed on harutihti löödud veretama nagu maasikaväljad. Koolis hajameelne ja aeglane, kuid väljaspool kooli äärmiselt huumorikas ja seetõttu otsitav kaaslane. Teatud rahulolu ja muretusejooned teevad ta nii sümpaatseks, et võimatu on tema üle „korralikult“ vihastudagi.

Hilda S (a). Üks neist vähestest, kes omab veel ilusaid juuksepalnikuid. Õilsahingelisemaid kaasvõitlejaid. Eraelus lõbus ja huumoririkas, mis ilmneb sageli ka vahe-

tundides. Õppimisest viimasel ajal ei hooli, unistab seevastu merest ja kõigest, mis sellega seotud. Sellest vahest ka tingitud ta kirjanduslikud kalduvused. Armastab perenaine olla, kuid sääljuures unistab ka kaugeist maist ja pikkadest teekondadest. Loodab kohta saada.

Harald T (a). Keskmise kasvuga, ša-tään, natuurlokkidega noormees, peipsi-äärse päritoluga. Unistab poliitiku elukutsest. Valib tulevikus õigus-, arsti- ja usuteaduse vahel, eelistab aga keskmist. Varem aastail tundus lõbusamana, kuna aga nüüd tähtis amet õpilasperes ja töörohkus on mõjunud tõsisavalt. Õhtupoolseist tundidest lugu ei pea. „Riigivanemana“ omab hiilgavat kõneandi.

Agnes T (a). Tütarlaps, kes oma vanuse kohta on küllaltki naiivne. Eriti silma torkab sagedase naermise tõttu. Armastab vaielda põhimõttel, et tema sõna jääb viimaseks. Sageli on hädas pisaratega, mis ilmuvad, kui mõni pedagoog Agnesele „ülekoht“ teeb. Suurim soov on ülikooli minna õigusteadust õppima.

Laine T (b). Väikestvõitu elavaloomuline blondiin, sarkastiline ja jutukas. Oma pinginaabriga võistleb hoogsas jutuaajamises ja ei võta seetõttu tundidest suurt osa. Ühesõnaga, tüdruk, kellest pole

kõnelda midagi halba. Ülikooli ei suundu, vaid ootab kodus, kuni saatus talle kätte näitab selle tee, mida mööda tuleb jätkata käiku kõigil naistel.

Meida T (b). Tagasihoidlik ja hääsüdameline klassisõsar. Väga õrnatundeline ja kiirestisolvuv. Näeb suurimat pattu õiguse „väänamises“ ja ei suuda kuidagi harjuda mõttega, et see siinilmas on nii tavaline. Igas suhtes väga korralik ja perenaiselik. Armsaimaks aladeks — käsitöö ja rõivastus. Tulevikus kavatses astuda kuskile käsitöö- või majapidamiskooli.

Irene V (a). Väikesekasvuline blond tütarlaps. Tundides eeskujulikult vaikne ja tagasihoidlik. Omab sitket tahtejõudu ja edasipüüdlikkust, kuna tahab jõuda „per aspera 'ad astra“. Ei puudu tal isekustki. On meie klassi kindel „cum laude“. Eraelus on ta lõbus ja vallatu ja armastab teisi kollitada. Jätkab õpinguid ülikoolis, siirdudes kahte teaduskonda korraga.

Irene V (a). Vallatu ja üks neist vähestest, kes saab kõigiga hästi läbi. Vastamise korral satub peaaegu alati närvitsemisele. Armastab rohkesti vees viibida. Tunneb huvi aga ka ratta- ja sõudespordi vastu. Kaastegev klassi võrkpalli naiskonnas. Tulevikus eelistab kehakasvatuseinstituuti.

TKK-i X lend.

Klassijuhataja ja lõpetajad.

Eduard A. Lühikasvuline natuurlokkidega humoorikas klassijuhataja. Esimest korda nähes jätab hää mulje. Saab aru, et muud lipsud talle ei sobi, ja kannab seepärast ainult ristlipsu. On agar kunstnik ja oskab maalida endast tabavaid karikatuure. Kui hakkab teatevihke või tunnistusi kätte andma, siis peab tavaliselt ikka pika „epistli“. On õpilaste vastu väga häatahtlik. Kui vahel siiski osutub paratamatuks mõnele kasvandikule märkust kirjutada või käitumist paari astme võrra kärpida, siis teeb ta seda raske südamega, kuna see kasvatuse mõttes olevat täiesti „hädatarvilik“.

Elfriede E. Hääsüdameline blond tütarlaps. Rõõmsat meeleolu ei lase rikkuda isegi raskeimaist klassitöödest. Spetsialist

etteütteleja. Tulevikukavatsustest midagi ei tea.

Karl E. Pikim ja peenim „rüütel“ klassis. On humoristlik, ajab oma naljadega kõige kurjemagi pedagoogi naerma. Armastab „nöökida“ kaasõppureid „läbi lilledele“. On järjekindel, tarvitab kogu kooliaja kestel vihikude ja raamatute ümber erilist halli paberit. Haavub kiiresti. Tugev töömees ja rahuarmastaja. On klassivanem. Peale muu on ta veel ilusa luupäaga noa omanik, milline on ainuke terariist kogu klassis. Kindel „cum laude“. Kavatses edasi õppida.

Antonina H. Brünnett, pikk, sale ja välimuselt kena kaasõppus. Iseloomult äkiline nagu „mustlase püss“. Kuna ta elab Emajõe lähedal ja omab haruldaset

ilusat võlvat lauluhäält, siis nimetatakse teda „Emajõe ööbikuks“, On võrdlemisi hää joonistaja. Tulevikukavatsused on avastamata.

Ida I. Tüüpiline maattütarlaps. Kolme aasta kestel pole vist üldse pikemaks kasvunud. Oli mitu aastat pikkadale juustele truu, kuid lõpuks allus siiski moele. Edu õppetöös põhjeneb usinusel. Pääle kooli lõpetamist kavatses leeris käia, et siis kolme-aastase tuupimise järele vähemalt sama palju aastaid puhata.

Lucie H. Temast on teada ainult niipalju, et ta on blond hääsüdamlük gaid. Ei allu kellelegi, isegi õpetajatele. Vasta-

vitab „rüütlike“ vastu kurjalt. Tihti vahetatakse ta pinginaabreid, sest pikk tutvus takistavat tööd edukust. Vihkab tantsu. Klassi sekretär.

Voldemar K. Tugevaim „rüütel“ klassis. Aktiivne sportlane. Võtab võistlustest osa ja saavutab peamiselt esikohti. On hääsüdamlük. Sageli naerab omaette ja unistab loorberites maavõistlustel. Et elab väljaspool Tartut, siis tihti saabub kooli alles 1. või 2. vahetunnil „erirongiga“. Oskab rahaga hästi ümber käia. Suhtub vaenlikult moodsatesse tantsudesse ja leiab, et harilik polka ja valss on ikka üle kõige.

Maailmavaatelise ja Käitumise Ringi juhatus.

I rida: õpet. hr. A. Viirmaa, H. Mandel, M. Park. II rida: A. Seiman, A. Hagel, H. Tenson.

valt gaidi töotusele ei ole ta pika vihaga. On väga otsekohene; mis mõtleb, seda ütleb, ehkki pärast kahetseb.

Aksella J. Pruunisilmne brunett. Alati rõõmus, täis särtsu ja noorusvaimust. Oli vanasti hää laulja, kuid nüüd, häälemurrangu ajal, pole häält üldse. Vahel tahab õpetajaile midagi selgeks teha, aga mis sa teed — häält ei ole ja nii jääbki rääkimata. Kevadel kavatses leeris käia ja siis abieluranda purjetada.

Endel J. Ilusa ümmarguse näoga noorhärä. Naerdes ilmuvad näole erilised naerukurrud. On temperamentne ja humoristlik. Klassitöö ajal palub õpetajat istuda, sest ta tahtvat raamatusse vaadata. Mängib kooli orkestris kornetit ja harrastab ka poksi. Tulevane õhusangar.

Leida J. On pisut jonnakas ja kade, aga suurel määral omab esiisadelt päritud protestivaimu ja särtsu. Kuna on juhtivamaid gaidjuhte, siis kogu oma vabaaja pühendab gaidlusele. Ainuke klassis, kes truuks jäänud pikadele juustele. Omab hästikorraldatud pikki küüsi, milliseid tar-

Ants K. Loomulikkude lakkidega noorhärä. Ta lakkidesse on nii mõnigi naisõppur armunud. Haavub kergesti. Klassi esindajana võtab osa õpilaskonna juhatuse tööst. Spordist harrastab ainult odaheidet, mille alal loodab edaspidi tähelepanu-vääri vaid tagajärgi saavutada. Kooli lõpetanud, kavatses astuda soomusrongide rügementi.

Liidia K. On klassi priimaõpilane ja kindel „cum-laude“. Võtab osa karskusringi tööst ja kirjandustöörühma tegevusest. Kuna ta on ka hää laulja, siis laulab kaasa kooli laulukooris. Pidas mitu aastat klassivanema ametit, kuid nüüd läks „erusse“. Pole kogu kooliaja kestel mitte tundigi puudunud. On praegu klassi „pastoriks“. Õppetöö saladused hoiab enesele. Kui kool lõpetatud, kavatses suvitada ühe suve isakodus ja siis — kohe ärialale.

Linda L. Koolisõts, kes astub muredele ja rõõmudele vastu lauluga, ei karda tulevikku. On temperamentne, laulab lõök-

laule, uusi ja vanu, isegi tunniajal. Tantsib ülihästi, eelistades eriti tangot. Pääle koolitöö võtab osa veel gaidide liikumisest. Tulevikus, kas varem või hiljem, kavatses abielluda, et luua mugavat kodu.

Senta L. Klassi ees vastates punastub ja kahvatub korraga, närveerib liigselt, hoiab kramplikult käes kriiti, ning armastab vähemtähtsaid tähti ja märke kiiremas kirjas välja jätta. Kodus arvatavasti väga korralik, sest korteriperemeheks on agar politseinik, kes suuremad korrarikkumised ilusasti „likvideerib“. Kevadel kavatses sooritada matka Lõuna-Eestisse, Pärnusse ja säält jalgsi, paremal juhul laevaga, Saaremaale.

Linda L. Hääsüdamlik sinisilmne lady. Armastab lokis juukseid, ning kõrgete kontsadega kingi. Sale ning alati tip-top. Tänaab jumalat enne leerieksamite sisseseedmist, et käis leeris.

August M. Tüüpiline maapäritoluga noormees. Kasvult üle keskmise, tüse ning tugevajõuline. Erilistel puhkudel punastub, muidu julge ja hakkaja. Klassi ees vastates võtab majesteetliku poosi, toetudes ainult ühele jalale, kuna teisel laeb puhata. Rääkimise juures, kaasõpurite arvates, nagu pisut kogeleks, eriti „s“ tähte hääldades näeb suurt vaeva. On klassi lektoriks ja seniilmumata ajakirja vastutav toimetaja. Viimasel ajal hakkab oma üleolevat energiat kasutama spordi alal.

Paul N. Sinisilmne, blond, keskmise-kasvuline poiss. Rahuldavalt edasijõudev. Elav ja huumoriküllane. Tema poolt serveeritud mahedad ja tujuküllased naljad tekitavad kaasõppureis lõbusa meeleolu. Kõrvalhuvid kirjandus ja muusika. Klassi ainus kroonitud laureaat. „Iloli“ toimetuse liige ning ajakirja levitaja ja rahade sissekasseriija meie klassis. Tuletab alaliselt „õpilastele“ meelde ajakirja tasumata arvet. Agara pillimehena mängib kooli orkestris tenorit. Kooli lõpetamise järele kavatses minna vabatahtlikuna mereväkke.

Olga P. Satään, tagasihoidlik klassisõts. Armastab kollast ja pruuni värvi. Ei oma kalduvusi priiskamiseks, mispärast on valitud „rahaministriks“. Varemalt kasseeris iga väiksemagi summa armutult sisse, kuid nüüd on sellest loobunud. Vii-

vasel ajal on vagatsev Olli hakanud ka moetanitse harrastama.

Vilma P. Ajuti hääsüdamlik, vahel tujukas ja isegi jonnakas. Hää laulja ja terane kui naaskel. Vilunud stenografist ja veel parem masinakirjutaja. Tulevikus tahab õppida mõnda ametit või parema meelega saada müüjannaks.

Endla S. Viha kaasõpilaste vastu ei pea. Oskab hästi naerda, laulda ning imekiiresti silmi pilgutada. Muidu tundides päris vaikne ja korralik, aga kui tuleb ühe prillides noorherra tund, siis on Endlal protsessimiseks alati küllalt põhjust. Ümised tasakesi omaette ühefraasilisi lauluviise ja unistab päiksepaistelise suvest. Harrastab kirklikult tantsu, mispärast tantsib igal võimalikul juhul.

Linda S. Väike loomulikkude lokkidega neitsi. Armastab pikki juukseid. Koolis on ta võrdlemisi korralik, paneb hoolega tähele õpetaja seletusi. Kino, teater ja peosaal on talle alles võõrad. Peale kooli lõpetamist siirdub tegelikku ellu.

Salme S. Vahel, kui ilm on udune ja klass pimedavõitu, siis paneb „Sirts“ ka prillid ette ning vaatab nende tagant kaasvõitlejaid ja tahule tekkivaid märgikesi. Oli kaks aastat klassi sekretär, kuid viimasel aastal loobus sellest. Muuseas omab ka võrdlemisi ilusat lauluhäält. Tuleviku otsustab „perekonna nõukogu“.

Therese S. Blondiin, sinisilmne loomulikkude lokkidega leedi. Tal on au olla klassi kõige noorem õppur. Õppimisega tuleb hästi toime. Varem loodeti tast koguni „cum laudet“. Kogu klassile kasulik, eriti klassitööde ajal, millal kõik silmad loodavad abi. Täidab klassivanema abi kohuseid. Punastab vahel, aga ei närveeri. Kooliskäimise korralikkuse suhtes võiks olla teistele eeskujuks. Kavatses edasi õppida „Kommertsis“.

Ludmilla T. Pisim ja brünetseim kaasvõitleja. Omab suuri stüttuid lapsesilmi, millest peegeldub häatahtlikkus ning noorusvaimustus. Arvab, et sõnad on liiga lühikesed ning armastab sellepärast igat neist täiendada vokaaliga — „e“. Kannab alati kaasas testamenti ja lauluraamatut, kontrollides „pastori“ tegevust. Kavatses edasi õppida.

Erna V. Omab ilusat lauluhäält, mis-pärasit esineb klassiõhtutel soololauludega. Peab enesest lugu ja nõuab, et ka teised samuti teeksid, eriti maksab see viimane nõue, „rüütlite“ kohta. Vihastub ja haavub ruttu. On hää tantsija ja lööklaulude laulja, millistest eelistab eriti saksakeelseid. Tantsupõrandal nagu „omas vees“. Seltsib ainult oma pinginaabriga, kellega istub koos juba kolmandat aastat.

Sinaida Ü. Satään, kinnise iseloomuga

veidi auahne daam. On vahel päris hää-südamlik ja lahke, kuid vahel jälle vihas-tub mõnest tühisest pisiasjast, muutudes hädaohtlikuks eriti „tugevama soo“ nõrge-maile liikmeile. Liigub sageli aulas ja eelistab kohvikukultuuri. Täiesti prakti-line, kes tundide ajal teeb hoolega käsi-tööd ja vahetunnil valmistab ette järgmist tundi. Liitus meiega hiljem, mis-tõttu pole suutnud klassiga veel täiesti kokku kasvada.

Vastused „Iloli“ nr. 3 esinenud küsimustele.

Nobel oli rootsi teadusemees, kes tegi keemilisi katseid ja leiutas dünamiidi; omas suuri varandusi mitmetes maades ja ja määras 5 auhinda parimaile teadus-meestele järgmistel aladel: a) füüsikas, b) keemias, c) kirjanduses d) rahuaate alal.

Anna Haava elas meie koolimajas 48 a. tagasi praeguses kantselei-ruumis.

Läti Latgales, Ludza maakonnas elavad rooma kat. usku eestlased ehk lutsi maarahvas (eestlased), kes sinna on asunud tõenäoliselt XVIII s. alguses kustki Kagu-Võrumaalt, Setu piiri lähedalt; kõnelevad omapärasit lutsi murret. Nimetus on antud O Kalda poolt, kes 1893. a. leidis lutsilaste jälgi veel neljas vallas. Tol ajal oli neid kiriku- ja vallaraamatute järgi 4387 hinge, kellest eesti keele oskajaid oli umbes 800. Viimaste arv on järjest langenud: 1911. a. oli eesti keele oskajaid lutsis vaevalt 200, 1925. a. umbes 120 hinge. Lutsilaste etnograafialet on tänini vähem tähelepanu pühendatud kui nende keelele. Hariduselt on lutsilased kaunis mahajäänud, samuti on nende kodumaja-pidamine üsna primitiivsel järjel. Et eesti keelt valdajaid sääil ikka püsiks, teotseb sääil lutsi kool eesti õpetajate juhatusel. Eelmiste aastate eeskujul tehti neile eest-laste poolt jõulupuud ka möödunud aastal.

Olemasolevate andmete järele on Konrad Mäe isa vanaisaks Hindrek Tooma poeg Mägi, ehk nagu selkorral kirjutati Mäh, Tondimäe rendikoha pidaja. Hind-reku surma järele sai peremeheks Kon-radi vanaisa Jaak (Jaagu). Viimase järe-ltulijana sai koha Andres, kelle pojana sündis 1. dets. 1878. a. Konrad Vilhelm Mägi.

Fr. R. Kreutzwald sündis Jõepere mõisa Ristmetsa talus Kadrina kihelkon-nas Virumaal.

Väljaspool kodumaad elab eestlasi suuremal või väiksemal arvul alaliste elanikkudena ka mujal maailmas, kuhu nad on aegade jooksul välja rännanud. Eesti keelt kõnelevaid kodanikke on P. Speek'i arvestuse järgi Ühendriikides praegu um-bes 50000. See hulk elab päämiselt suu-remates linnades — New-Yorgis, San Franciscos, Bostonis, Philadelphias. Maal elab eestlasi rohkemal arvul Wisconsinis ja Oregoni osariigis Vaikse ookeani ran-nikul, kus nad teotsevad päämiselt aedni-kena. Lisaks leidub eestlasi üksikult laialipillatuna üle kogu Ühendriikide.

Kanadas asuvate eestlaste hulk ar-vatakse ümmarguselt 5000-le, kes elavad

Õpet. hr. Eedi Ahas.

„Pole aega, kell 11 pean Treffneris olema!“

päämiselt lääne provintsidest. Brasiilias on vähesed eestlased koondunud São Paulosse ja selle ümbruskonna kohvi-istandikesse, Argentiinas eeskätt Buenos.

Lisaks on eestlasi Austraalias (eeskätt New-South Walei's osariigis ja selle pealinnas Sydney's ning üksikuna pea kõigis

muis mais. Lähedasemaist naabermaist on eestlaste arvurikkamad kolooniad Helsingis, Riias ja Venemaal (u. 11.000 el.).

Meie koolil on ilmund varemmail aegadel järgmised ajakirjad: Helk, Väk, ja Tungal.

„Iloli“ nr. 2 — 1934.

Meie õpilaskonna ajakiri „Iloli“ ilmub juba viiendat aastat. Kevadel võib ta pühitseda oma poolekümnendat juubelit. Selle aja jooksul on „Iloli“ järjekindlalt arenenud ja omab nüüd tähtsat ja asendamatu kohta meie õpilaspere isetegevuses.

Käesoleva aasta numbrid näitavad jälle edenemist. Sisu on muutunud tuumakamaks ja esteetilisele küljele on hakatud suuremat rõhku panema.

Ajakirja esiküljele on paigutatud õpilaskonna vanema H. Tammuri'i artikkel „Meie õpilaskonna tähispäevaks“. Kuigi töö on võrdlemisi laitmatult kirjutatud, ei rahulda see mind mitte täielikult. Autori väide, et põrandaaluste noorte südameis põles tuline tungal, on õige, kuid autor teadku seda, et ka iseseisvuse aastail on leegitsenud aatetuli, kus vaimustus ja töötahe noorte teotsengutes on olnud sama suur kui „keelatud ajajärkudel“.

„Anna Haava 70. aastate rajamaadel“ annab konspektiivse ülevaate meie suurema naislauliku elust. See ülevaade oleks võinud olla aga palju täielikum.

Parimaks ja küpsemaks tööks käesolevas numbris on kahtlemata „Ühest suurest lindude sõbrast“, kus lihtsalt ja siiralt kirjeldatakse suurima lindudearmastaja elu.

H. Tammuri „Aleksis Kivi“ on hästi õnnestunud töö. Meisterlikult on siin kirjeldatud Soome loodust ja inimest.

Hirve Variku „Suvi“ on nimetamisväärt ja tähelepanuväärne töö. Hirve Variku stiil on võrdlemisi lihtne, ta jutustis on kerge vormilt ja kaasakiskuv sisult. Soojalt on siin kujutatud suveelu ja suveloodust. Rohkesti on tarvitatud ilusaid uudseid metafoore ja võrdlusi.

Viktor Salve „Kodumaal leiduvatest metsloomadest“ võib pakkuda loodust-

armastavale lugejale palju uut ja huvitavat. On antud võrdlemisi täielik ülevaade meie metsloomist, nende eluviisest ja elutsemiskohtadest.

Matkakirjeldus „Muljeid I klassi ekskursioonilt“ on, arvestades asjaolu, et autor on I klassi õpilane, korralikult kirjutatud. On antud asjalik ülevaade ekskursioonist.

Koolielu-nurk on käesolevas numbris eriti täielik. On antud ülevaade igast õpilaskonna ettevõttest ja sündmusest. Kolm lehte kroonikat — seda on minu arvates isegi palju. Oleks aidanud kahest lehest. Väga hästi oleksid siit numbrist välja võinud jääda ülevaated üksikuist ringest, kuna harilikult õppeaasta lõpul esitatakse aruanded ringide tegevusest.

Ajakirja välimuslik külg ei jäta midagi soovida. Kaant kaunistab noorsoo-ajakirjale kohane illustratsioon, tähtede paigutused on palju leidlikkust. Klišeede laitmatuse tõttu on seekord kõik pildid õnnestunud, selged ja puhtad.

Ajakirja puuduseks on see, et ta tundub ühekülgseks. 20-leheküljelises numbris ei üle ühtegi luuletist, karikatuuri, kirjandusarvustist, keele- ega malenurka, millised möödunud aastal ilmusid peaaegu igas numbris. Kas ei leidu tänava aastal enam niisugust laulikut ja kunstnikku, nagu olid möödunud aastal V. Mikkelsaar ja E. Maaser, kes tegid „Ilole“ laitmatuid töid. Arvan, et suures õpilaskonnas peaks leiduma siiski isikuid, kes võiksid „Iloli“ sisu rikastada luuletiste ja karikatuuridega. Samuti ei võiks ka raskusi tekitada kirjandusarvustiste saamine. Võib loota, et järgmistest „Ilolitest“ need puudused kaovad. „Ilole“ kui õpilaskonna häälekandjale peaksid kõik õpilased kaasa aitama ja

teda kaastööga ning numbrite ostmise ja levitamise toetama. Peame aitama kaasa, et „Iloli“ oma 5-daks juubeliks jõuaks täiuslikumale tasapinnale ja et meie kõik

võiksime kevadel tema tähispäevast rõõmu tunda. Selleks kõigile „Iloli“ juhtidele ja sõpradele töö- ja loomistahet!

M. Park.

Kooli elu.

Noored oraatorid võistlesid.

Humanitaarringi poolt väljakuulutatud kõnevõistlus sai teoks 16. märtsil kell 18.

Võistles üldse seitse õpilast: 6 meesõpilast, kellest 5 rääkis teemale „Nimede eestistamise tähtsusest“ ja ainult 1 teemal „Eesti kirjanduse tänapäev“, ja 1 naisõpilane, kes rääkis „Nimede eestistamise tähtsusest“.

Kõnesid hindav seitsmeliikmeline žürii jagas auhinnad järgmiselt:

Esimese auhinna kr. 4 — määras žürii ksv. Meinhard Pargile, kelle sorav, ainuke teisele teemale räägitud kõne, andis selge ülevaate eesti kirjanduse tänapäevast.

Teise auhinna kr. 3 — omandas ksv. H. Tammur, kelle kõne oma hoogsuse ning ladususe tõttu oli nauditav.

Kolmas auhind kr. 2 — poolitati N. Burenkovi ja E. Seimani vahel. Neist viimase ettekannet, milles käsitleti nimede eestistamise pahesid, selgituseks tuues elulisi, huumoririkkaid näiteid, saatis aplaus, kusjuures kõneleja ei ärritunud sugugi, mida tulebki lugeda tema ettekande plussiks.

J. V.

Õpilaskonna kooperatiivis

uuteks müüjateks on IV-b klassi õpilased Berta Hints ja Erna Träss.

„Kalevala“ 100. a. juubelliaktus

peeti neljapäev. 28. II esimese tunni ajal.

„Kalevala“ tekkimisest ja tähtsusest kõneles H. Jänes, märkides, et „Kalevalas“ leidub ka eesti värse, mis rännates olid jõudnud Karjalasse ja Ingerisse, kust kogutigi suurem osa „Kalevalast“.

„Kalevala“ on soomlaste rahvaeepos, mille ilmumine kinnitas soomlase eneseusku, mille tõttu tugevnesid iseseisvuspüüded, kuid ta on suur teos, mis on lähedane kõigile soomesugu rahvastele, ka meile.

Biograafilise ülevaate „Kalevala“ koostajast, Elias Lönnrot'ist, andis H. Tammur. E. Lönnrot kirjutas 28. II 1835. oma allkirja „Kalevala“ sissejuhatusel.

Vastavasisuliselt deklamatsioone esitas B. Rattassepp.

Aktus lõppes hümniga.

J. V.

Skautliikumise meie koolis.

Skautliikumine meie koolis on avaldanud lühikese ajaga aktiivset tegevust. Hr. dir. V. Tubin'a ettepanekul õppenõukogu tegi ülesandeks õpet. E. Adamson'ile võtta oma päle meie kooli skautsuse organiseerimise. Sellele organiseerimistööle on omalpoolt palju kaasa aidanud meie kooli vil! n-skm K. Väarsi.

Esimene koondus peeti 3. aprillil, millest võttis osa ka Tartu Skautide Maleva pääliskm. H. Michelson. Viimane tutvustas koondusest osavõtjaid üldjoontes skautluse tähtsuse ja ülesandega. Peale selle on veel peetud üldse 4 koondust, neist 2 maleva koondust.

Poistel on olnud huvi senise tegevuse vastu võrdlemisi suur, nii on juba lühikese ajaga muretsetud vormirõivastus, osavõtt koondusest on olnud rohkearvuline ja neljal poisil on juba antud 3. järgu skauteksamid, kuna osa poisid neid eksameid veel sooritavad.

Tartu Skautide Maleva 15. a. juubelipidustuste puhul võttis meie skautüksus osa: aastapäeva aktusest ja sellele järgnevast peost, jumalateenistusest kirikus, pärjapanekust Vabadussambale ja paraadist. Poisse on nimestikus praegu 14, kuid võib loota peatset arvu suurenemist.

Kavatsusel on asutada Kommertsgümnaasiumi meriskautide erirühm ja vilistlaste skautiring. Kuna meie koolis varemalt oli suurim ja aktiivseim skautrühm, kuhu kuulusid näit. vil! vil! P. Kanarik, E. Kalamees, n.skm.-id vennaksed Väärsid jne., siis võib loota ka vilistlaste ainelist ja moraalselt toetust, mis võib kõigiti edustada rühma tööd.

Jääb ainult soovida, et meie kooli õpilased rohkearvuliselt sellest algatusest osa võtaksid ja seega skautüksuse erirühmaks kujunemisele kaasa aitaksid.

H. L.

Spordist TKG-s, LK-s ja KK-s.

On kevad. Tehtud töö tagajärjed hakkavad selguma. Viimase punktina oli Spordiringi kavas sisekergejõustiku võistlused, millest õpilased võtsid osa suure huviga. Mõnedel aladel saavutati kaunis silmapaistvaid tagajärgi, näiteks B kl. kõrgushüppes A. Juks (IV-b) saavutas tagajärje 1,60. Klassidest tuli esikohale IV-b kl. 88,5 punkti, teisele kohale IV-a kl. 48 punkti ja kolmandale kohale III KG. 33,5 punkti. Jksikvõitjateks tulid A kl. A. Sild (V a) 24,5 punkti, 2. ja 3. A. Karoles (V-b) 23 punkti ja H. Tenson (IV-b) 23 punkti. B kl. A. Juks (IV-b) 33 punkti, K. Kivivare (III KG.) 28 punkti ja O. Luik (III KK.) 25 punkti. Tagajärjed üksikaladel kujunesid järgmisteks:

Tehnilised tagajärjed:

A klassis

Kaugushüpe hoota

1. Luik IV-b — 2,41 m
2. Karoles V-b — 2,68 m
3. Sild IV-a — 2,59 m

Kaugushüpe hooga.

1. Kirves III-kb. — 5,08 m
2. Sild IV-a — 4,94 m
3. Luik IV-b — 4,57 m

Kolmikhüpe hoota.

1. Karoles V-b — 8,27 m
2. Sild IV-a — 8,07 m
3. Tenson IV-b — 7,94 m

Kõrgushüpe hoota.

1. Karoles V-b — 1,25 m
2. Luik IV-b — 1,25 m
3. Tenson IV-b — 1,15 m

Kõrgushüpe hooga.

1. Karoles V-b — 1,50 m
2. Tenson IV-b — 1,45 m
3. Kirves III-kb. — 1,45 m

Kartulijooks.

1. Sild IV-a — 28,3 sek.
2. Tenson IV-b — 29,7 sek.
3. Reiman IV-a — 30,7 sek.

B klassis.

Kaugushüpe hoota.

1. Luik III-kk. — 2,59 m
2. Juks IV-b — 2,55 m
3. Kivivare III-kk. — 2,53 m

Kaugushüpe hooga.

1. Luik III-kk. — 4,81 m
2. Juks IV-b — 4,78 m
3. Kivivare III-kk. — 4,71 m

Kolmikhüpe hoota.

1. Kivivare III-kk. — 8,16 m
2. Juks IV-b — 7,85 m
3. Matsman III-kb. — 7,51 m

Kõrgushüpe hoota.

1. Juks IV-b — 1,20 m
2. Kivivare III-kk. — 1,20 m
3. Luik III-kk. — 1,10 m

Kõrgushüpe hooga.

1. Juks IV-b — 1,60 m
2. Luik III kk. — 1,40 m
3. Kivivare III-kk. — 1,35 m

Kartulijooks.

1. Juks IV-b — 20,1 sek.
2. Kivivare III-kk. — 21,6 sek
3. Värk III-kk. — 22,2 sek

Kavas oli veel väliskergejõustiku võistluste korraldamine, kuid eksamite tõttu loobuti sest. Kuid nüüd, kus ilmad juba ilusad, saab ka väljas sportida, mida spordihuvilised kindlasti kasutavad. Lõpuks soovib Spordiringi juhatus kõigile spordihuvilistele hääd indu tulevaseks tööks.

„Välendaja“.

TKK stenograafiaajakiri ilmub tänava kevadpühadeks. Ehkki see oli mõeldud juba kooli aastapäevaks, viibis ajakirja väljaandmine siiski mõningatel põhjustel.

Väljaandja: TKK III kl. 1935. a — X lend.
Toimetus: nõuandja — õpet. Eduard Ahas, toimetaja — ksv. A. Matsmann, sekretär — ksv. Th. Stroom, paljundaja — ksv. K. Einberg.
Sisu: Saateks / Matkamas — K. Einberg / Öö Vastseliinas — P. Naulin / Mälestisi algkoolist — A. Matsman / Miks õpin Kaubandus-

koolis — S. Ümarik / Hommikune koolitee — L. Kübar / Kaas ja tiitelleht — O. Praks / Karikatuurid — TKG vil! E. Maaser /

Kuna „Välendaja“ on kaunis välimuselt ning huvitav ja mitmekesine sisult, päle selle veel võrdlemisi odav, siis osteti šapirografeeritud 40 eksemplari juba ilmumispäeval. Kuigi ajakirjal on ka mõned puudused, võib teda üldiselt õnnestunuks pidada.

Jõudu ja edu ka XI lennule oma „Välendaja“ saamiseks! — lin.

Meie karskusringist.

Karskusring on etendanud möödunud aastail meie kooli isetegevuses tähtsat osa. Alles kahe aasta eest oli Karskusring töökam org. meie koolis ja sai oma intensiivse tegevusega isegi üldisema tähelepanu osaliseks. Nüüd aga, millal ülemaailmes ulatuses on märgata karskusliikumises tagasiminekut, on ka meie koolide Karskusring üsna pisikeseks muutunud. Käesoleval aastal on ringil liikmeid 50, kuna kahe aasta eest ulatus see 200. Kuid huvi karskusküsimuse vastu pole mitte kadunud. Leidub õpilasi, kes on oma karskusevendumusele kindlaks jäänud ja ringi tegevusele kaasa aitavad. 26. jaanuaril s. a. korraldas Karskusring Luviohtu, millest osavõtt kujunes rohkearviliseks. Rohkesti oli tulnud õpilasi õhtule ka teistest koolidest. Huviohtul esines sisuka ja põhjaliku kõnega noorsoo enesekasvatusest ringi hooldaja hr. E. Adamson. Päle selle oli kavas muusikalisi ettekandeid ja deklamatsioone.

Kirjandivõistlus, mis juba enne jõulu välja kuulutati, andis häid tagajärgi. Võistlusteainadeks olid: „Miks olen karske?“ ja „Kas täiskarskus või parajus?“ Hindamiskomisjoni poolt anti esimene auhind tööle, mis oli esitatud märgusõnaga „Trajanus“, ja mille autoriks osutus August Hagel (V-b). Teise auhinna omandas Harald Mandel (IV-a) ja kolmanda auhinna vääriliseks tunnustati Albert Pertman (IV-b) ja Ermin Allik (IV-a).

Ringi juhatuse koosolekuid on olnud 5. Käesoleval õppeaastal kuulusid juhatusse: M. Park (juhataja), H. Mandel (abijuhataja), M. Tõnisson (sekretär), L. Kübar (abisekretär) ja E. Allik (laekur). Hooldajaks on hr. Eugen Adamson.

Olgu tulevikus meie Karskusringi tegevus palju elavam ja viljakandvam.

Maailmavaateline ja Käitumisring.

Ringi eesmärk on selgitada õpilastele maailmavaatelisi küsimusi ja laiendada nende silmaringi ning hoolitseda, et õpilased oleksid teadlikud käitumises.

Käesoleval õppeaastal on ring oma tegevus-

kava täitnud peaaegu täiel määral. Ring on korraldanud kaks referaat-vaidlus-koosolekut ja ühe huviohtu. Ksv. M. Laur refereeris teemal „Tööpiits“, kus piitsutas isiklikke-kapitalistlikke püüdeid. Ksv. A. Hagel refereeris „Fašism ja Mussolini“, kus selgitas fašismi. Lõpuks korraldas ring isamaalise õhtu. Tegevuskavas oli ette nähtud kaks referaat-koosolekut, milleid ei peetud juhatusest mitteolenevaid põhjusil. Kokkuvõttes võib ütelda: Maailmavaateline ja Käitumisring, vaatamata oma noorusele ja piiratud liikmete arvule, (IV ja V ja III-kb õpil.) on täitnud oma kohustuse ja seisnud oma tegevusega ringide esireas.

Rahvuskultuuriline ring

on käesoleva õppeaasta jooksul korraldanud aktusi, hõimuõhtu ja eesti õhtu Aktused toimusid 1. detsembril ja Tartu vabastamise päeva puhul. Ringi kaks suuremat üritust leidsid eriti sooja vastuvõtu õpilasil, kuna eesti õhtu pakkus huvi oma algupärasusega.

Sügisestest töökavast on ring seega põhiosa täitnud, kuna ära jäid vaid referaat-vaidlus-koosolekud, millist asjaolu tuleb panna töökoormatuse ajapuuduse arvele. Ringi tegevus on mõlemal semestril olnud võrdne.

Lõppeks tänab ring kõiki, kes on kaasa aidanud ettevõtete hääks kordaminekuks ning loodab edaspidigi jääda oma õilsate ideede tõttu õpil. lemmikringiks

M. T.

Humanitaarring.

Nüüd, kevadel, tagasi vaadates Humanitaarringi tegevusele möödunud õppeaastal võib nentida, et ring on töötanud küllaltki energiliselt, viies läbi peaaegu täiel määral töökavas ette nähtud üritused. Eriti energiliselt on teotsenud kirjandussektsioon, esotsas oma tubli juhi J. Virks'iga. Veidi elavam oleks võinud olla usulis-eetilise ja loodusloo-matemaatika sektsiooni tegevus, kuid nurisemiseks pole ka siin põhjust.

„On tarvis täita oma kohuseid ja mitte rahutu olla tagajärgede pärast“, ütleb Voltaire. Meiegi oleme täitnud eneselle võet kohustised ja kuna väljastpoolt tulevad arvustused suhtuvad tagajärgedesse kiitvalt, siis võime nüüd rahulolevaina vastu minna lüüaaululisele kevadelle ja põuapilviselle suvele. Koguda energiat päikesest, tuulest ja olemasolemisrõõmust ning sügisel seda taas rakendada tööle. Sügavaima rõõmu allikad peituvad töös, peituvad eesmärkide saavutamises ja uute püstitamises. Sellepärast soovin, et Humanitaarring seaks järgmisel õppeaastal eneselle veelgi suuremad nõuded ja tunneks järgmisel kevadel taas rõõmu nende täideviimises.

Selleks ilusat suvepuhkust!

S. N.

Vastutav päätoimetaja: H. Jänes. Kirjanduslik ja keeleline nõuandja: L. Kuusler. Kunstiline nõuandja: E. Ahas. Majandusjuht: E. Moss. Talituse juht: K. Väärsi. Tegevtoimetaja: A. Hagel. Tegevtoimetaja abi: J. Virks. Sekretär: M. Tõnisson. Laekur: E. Allik. Toimetuse liikmed: L. Laar, H. Mets, S. Nieländer, V. Odintsov, E. Raudsepp, E. Tubin. Talituse liikmed: V. Entton, P. Naulin.

Hind 40 snt.